

Priloga mesečno
25 Din, za izuzem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Telefoni uredništva: dnevna služba 2950 — nočna 2994, 2994 in 2950

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2999

Kdo je kriv?

Resno vprašanje Avstriji

V zvezi s protestom držav Male zveze proti kršitvi mirovne pogodbe, ki jo je zagrešila avstrijska zvezna vlada, ko je objavila zakon o splošni in obvezni vojaški službi za vse mladeniče in moške od 19 do 42 let, je včeraj izšel v »Wiener Abendblatt« članek, napisan od »diplomatske strani«, v katerem člankar brez dvoma po nalogu zunanjega ministrstva razglablja o odnosih med Avstrijo in Jugoslavijo.

Prvi del članka, v katerem pisec dokazuje, da Avstrija pogodbe ni kršila, da je bil protest držav Male zveze vsled tega neumesten, nas ne zanima, ker smo svoje stališče v tem vprašanju že izpovedali ter imamo mirno vest, da odgovarja osnovnim moralnim načelom mednarodnega prava, ki so absolutna in dlakocapsva ne dopuščajo.

V drugem delu članka pa se dunajski diplomat obrača neposredno na Jugoslavijo, ko pravi, »da je znano, da se že leto dni v tisku, kakor tudi na drugih poljih javnega življenja pojavljajo vplivi, ki niso nastali radi notranjih nujnosti države in ki se neprestano obračajo le proti Avstriji. Ta ugotovitev sili avstrijskega diplomata, da enkrat javno izpove mnenje, ki ga je Avstrija doslej vedno zadrževala. To mnenje pa je sledeče: »Če nam jugoslovanski tisk v ostrih napadih očita, da smo prekršili saintgermainsko mirovno pogodbo, smo mi spričo tako abotnega očitka prisiljeni staviti vprašanje, če je temu tisku znano, da se po Sloveniji že leto dni razvija neko agitacijsko in organizacijsko delovanje, ki ne zasleduje nič manj, kakor da proti določbam saintgermainse mirovne pogodbe, ki jih je po vrhu potrdilo še ljudsko glasovanje, stremi za tem, da bi odrgala dele Koroške. Vedno in vedno slišimo o zborovanjih te sloveske irendentistične organizacije ter beremo o strupenih napadalnih govorih in sovražnih resolucijah, da ne bodo mirovali, dokler Slovenija s priključitvijo gotovih delov Koroške ni dosegla svojih nacionalnih ciljev. V resnici pa je položaj takšen, da avstrijski Slovenci o teh prizadevanjih nečisto ničesar slišati in da gre torej za javne napade proti saintgermainski mirovni pogodbi, ki jo hočejo sedaj naenkrat v Belgradu braniti. Avstrija doslej ni vodila nobene revizijske politike. Tem manj pa je razumljiva sedanja splošna belgajska politika, ki se na eni strani postavlja kot zagovornica saintgermainse mirovne pogodbe, na drugi strani pa dovoli, da se med Slovenci, ki so z isto pogodbo prišli v meje jugoslovanske države, neprestano širijo revizijske težnje. Dovolj, če ne celo podpira. To je nesoglasje, ki je tako očito, da ne moremo verjeti, da bi ga v Belgradu samem ne opazili. Če se pa sedaj spominjamo še raznih časopisnih vesti o odnosu sodnih razprav, iz katerih izhaja, da so se svoje dni med narodnosocialističnim voditeljem na Koroškem g. Kolthonom ter nekaterimi slovenskimi in jugoslovanskimi politiki vodili razgovori o odstopu gotovih delov Koroške v primeru, da narodnosocialistični režim v Avstriji zmaga, potem se ni mogoče otresti misli, da obstojajo tukaj vzročne vezi, ki lahko marsikaj v sedanjih politikih kraljevine Jugoslavije pojasnjujejo.« Tako dunajski diplomat.

K temu moramo pristaviti dve opombi. Prva se tiče prošlosti, druga pa bodočnosti.

Glede prošlosti si dovoljujemo prositi avstrijski tisk, odnosno osrednjo vlado, da naj navede v razdobju od mirovne konference pa do danes samo en primer, da bi bila jugoslovanska vlada, njeni zastopniki v Sloveniji ali kakšen predstavnik slovenskega naroda, ki sme v njegovem imenu govoriti, izrazili željo po reviziji mirovni pogodbi, ki so določile jugoslovanske državne meje. Noi navedejo samo en primer, da bi bil kakšen jugoslovanski list odnosno kakšna organizacija na ozemlju Jugoslavije izrazila željo, da se vrnejo Slovenci v meje nacionalne države na drugi, kakor na miren način, to se pravi s sporazumno voljo obeh interesiranih držav. Naj končno navedejo imena tistih slovenskih politikov, ki so se s predstavniki narodnih socialistov pogajali za odcepitev slovenskih delov Koroške ter ime tiste organizacije na Slovenskem, ki širi irendentno onstran Karavank z državno podporo. Radovedni smo na podatke. Tudi nas zanimajo, jugoslovanska država in Slovenija posebej sta lojalno in besedi in v duhu spoštovali obveznost saintgermainse mirovne pogodbe, čeprav je bila za nje težko breme. To je bila tudi najsveljša stran jugoslovanske zunanje politike v vsej povojni dobi. Ako pa hočemo metati na tehnično izjave nedgovornih osebnosti, jih bomo na avstrijski strani v vrstah vsenemcev in raznih organizacij, ki so našle zavetišče pod streho uradne organizacije domovinske fronte, mnogo več, ki so grešili in nedovoljenim pohlepom po tuji zemlji, kakor na jugoslovanski strani, kjer so bile le izraz naravnega zakona, ki dovoljuje kulturno skupnost ljudi iste krvi in istega jezika, in odgovarjajo tudi načelu, ki ga je poudaril zvezni kancler sam nedavno v Celovcu, ko je dejal, govoreč o načelih avstrijske politike, »da se državne meje ne smejo ujemati s kulturnimi.« To se tiče našega obnašanja v prošlosti in ne bo nobenega poštenega foruma v Evropi, ki bi mogel na njem odkriti le senco krivice.

Glede bodočnosti pa se je naše stališče od 1. aprila naprej seveda bistveno spremenilo. Ako veljajo predpisi saintgermainse mirovne pogodbe za nas, veljajo tudi za druge podpisnike vsaj v enaki meri. Če pa uvedemo načelo, da sme vsak iz navedene mirovne pogodbe izbrisati to, kar mu ne ugaia, smo tudi mi s tem zadovoljni. Avstriji se je zljubilo izbrisati predpise glede organizacije njene vojske, četudi s tajnim pristankom veseli, ki v Srednji Evropi niso življenjsko interesirane. Kdo bi potem mogel nam braniti, da izbrisemo tista določila,

ter si na podobni način v pomiritev vesti poiščemo pristanele kakšne zapadne velesile, če je to sploh potrebno? Možnosti so tukaj široke, zelo široke. Avstrija bo kmalu spoznala, da je bila saintgermainska mirovna pogodba za njo mnogo bolj zaščita kot pa breme, če smo že tako daleč, da začnemo to pogodbo trgati. Nam tukaj na tej strani Karavank odslej ne bo več mogoče zavirati upravičenih težni, ki doslej nikoli niso zapustile okvira zakonov mednarodnega prava in krščanskega pravnega zakona, ker je Avstrija sama s prelomitvijo mednarodne pogodbe, ki je

Zarota JNS proti demokratični vladi

JNS poziva k revoluciji...

Že delj časa preplavljajo nasprotniki vlade dr. Stojadinoviča, dr. Korošca in dr. Spahe, ki je osvobodila Jugoslavijo terorja fašističnih režimov in pripravila tla za nove razmere, v katerih bo zopet zavladovala v naši državi popolna demokracija, državo z letaki, ki hujskajo na revolucijo oziroma na fašističen puč, da bi dobila krmilo v roke zopet JNS klika.

Zdaj nam je prišla v roke okrožnica, koje

vsebinska ne pušča nobenega dvoma, da izvira iz vodstva JNS. Avtorji namreč pripovedujejo, kako da so »organizirali« afront proti vladi v senatu. Ker so ta afront organizirali slovenski pohorci, ni dvoma, da je bil tudi ta letak izločen v pohorskem gnezdu, kjer se zbirajo »sami nacionalni ljudje«, kakor jih ta okrožnica imenuje. Naj sledi ta okrožnica točno po besedilu:

Okrožnica „eksekutive nacionalne fronte“

Osrednji izvršni odbor nacionalne fronte Vam po sklepu eksekutive sporoča:

I. V prejšnjih okrožnicah smo Vam pojasnili političen položaj. Napovedali smo tudi skorajšnji konec Stojadinovič-Koroščevega režima, ki je vzbudil odpor vseh nacionalnih elementov v državi, tako, da je nacionalna fronta danes bolj kot kdaj enotna in borbena. Na žalost se zaenkrat organiziranemu nacionalnemu odporu ni posrečilo zrušiti protijugoslovensko »gangstersko« vlado, predvsem radi nezadostne organizacije v narodni skupščini. Vendar pa je to le kratek zastanek — priprava v zmagovitem pohodu nacionalnega pokreta.

II. Nekateri naši zaupniki so izrazili željo, da bi spremenili način borbe. Vse te moramo opozoriti na disciplino in nato, da je taka borba za enkrat edina mogoča pot, da vržemo to laždemokrasko vladanje, ki se je povsod po svetu že preživelo, ter da zopet zavlada jugoslovanska nacionalna fronta.

III. Ker v skupščini nismo uspeli, smo organizirali afront proti vladi v senatu. Vkljub velikemu pritisku so ostali nacionalni senatorji dosledni svojemu sklepu in izglasovali vladi nezauipnico. Vsaka poštena vlada bi morala na tako nezauipnico dati ostavko. Toda vlada »brez poštenja in časti« tega ne bo storila, zato je pač naša dolžnost, da se poslužimo drugih sredstev, da jo vržemo.

Po prvi zmagi v senatu bo sledila kmalu druga.

IV. Pozivamo vse naše poverjenike, da v smislu lokalnih navodil pojačajo svoje delo in organizacijo, da bodo v slučaju potrebe vsi nacionalni ljudje pripravljeni. Brez dela in žrtve ni pravega nacionalizma.

V. Posebno pa pozivamo nacionalno mladino, da se tesno oklene svojih preizkušenih političnih voditeljev. Mi smo naši mladini hvaležni za mnoga dela, ki jih je v preteklih dneh storila. Naj svojo organizacijo še izpopolni in borbo pojači. »Zvestoba za zvestobo«, to naj bo naše geslo!

VI. Javno razpoloženje in mnenje je dragoceno za našo zmagu. Poverjeniki naj zato povsod organizirajo sistematičen boj kot proti vladi in naj kot do sedaj, širijo nerazpoloženje med ljudstvom s prikazovanjem znižanja plač, zvišanjem davkov, omejevanja svobode itd. Obenem naj se še bolj sistematično prikazuje skorajši padec vlade in nastop nacionalne fronte s politiko Velikega Kralja Mučenika. To bo pospešilo našo zmagu, ker se je tudi pri zadnjih demonstracijah v Zagrebu videlo kako zelo tako nerazpoloženje slabi vlado. Pri tem delu pa opozarjamo na skrajno previdnost, ker vladna banda povsod jezuitsko vohuni.

VII. Vse delo naj se vrši le pod imenom nacionalne fronte in naj se stranka radi taktike čim manj omenja. Vsi poverjeniki, zaupniki naj se pa glede organizacije tajnega dela držé navodil, ki so

ih dobili lansko leto seveda političnemu stanju primerno.

VIII. V kratkem Vas bomo podrobno obvestili o sistematični, odločni borbi, ki jo bomo započeli po celi državi. Kdaj točno se bo to zgodilo Vam ne moremo javiti še sedaj, ker je odvisno od sklepa glavnega akcijskega odbora v Beogradu, kdaj bo radi razvoja dogodkov primeren trenutek, da se započne borba. Pripravljeni pa morate biti vsak čas.

IX. Ker se je zgodilo, da nekaj naših poverjenikov ni prejelo zadnjih naših okrožnic, boste radi varnosti sprejeli vsa sporočila vedno v drugačnih kuvertah in vedno s šifro. Vaša šifra je: ... (šifre ne objavimo, da ne izdamo, odkod smo okrožnico JNS dobili — op. ured.) S to šifro signirajte tudi vsa Vaša eventualna sporočila v smislu okrožnice in navodil, ki Vam jih bomo v kratkem poslali. Pazite na vse dogodke v Vaši okolici, predvsem na lažna potkanja, ker nam bo to zelo koristen material za delo, ko pridemo zopet na vlado.

X. To okrožnico, predvsem pa šifro takoj uničite, da ne pride nepoklicanim v roke. Šifra je sredstvo, da se obvarujemo podval. Zahtevamo v tem pogledu skrajno previdnost!

V boj za nacionalno zmagu velike Jugoslavije!

Slovenci, sedaj veste!

Vidimo torej, kakšne so metode JNS, ki se boji demokracije, oziroma ljudstva, v katerem nima nobene zaslombe, in zato organizira, oziroma skuša organizirati po državi pravo revolucijo. Avtorji, kakor se vidi, tudi niso računali, da bo ta njihova okrožnica izdana javnosti, ki se zdaj lahko na podlagi tega famoznega dokumenta prepriča, kaj snuje pohorska stranka, ki se odeva v ime »nacionalne fronte« in zaupnikom stranke zabičuje, naj stranko »radi taktike« čim manj omenjajo!...

Nadaljnji komentar je nepotreben.

Zahvala, ker jim je pomagal do oblasti

Zamora odstavljen

Španski revolucionarni marksizem na poti do polne oblasti

Madrid, 8. apr. b. Ponoči so kortezi odstavili predsednika španske republike Alcala Zamora z 238 proti 209 glasovom. Svoj sklep so kortezi utemeljili s tem, da je sedanjí predsednik republike preveč starokopiten, kar ni v interesu mlade španske republike. Z odstranitvijo predsednika republike so španski socialisti dosegli svoj prvi največji cilj. Socialisti so si zbrali legalno pot in so vrgli Zamoro z njegovega mesta na podlagi čl. 8 ustave, ki določa, da mora predsednik republike oditi s svojega položaja, če kortez z večino glasov ugotovi, da se je razpust parlamenta izvršil brez vsakega razloga. To pa, da je Zamora zagrešil, ko je razpustil zadnjo zbornico.

Vest o padcu je dosegla sivolasega predsednika v njegovem privatnem stanovanju, kajti Zamora se ni nikdar hotel preseliti v predsedniško, to je bivšo kraljevsko palačo.

Voditelj katoliške ljudske stranke Gil Robles je bil odločno proti predlogu socialistov ter jih je rotil, da bi takšen sklep lahko uničil demokratsko republiko. Istega mnenja so bili tudi predsedniki ostalih desničarskih strank, ki pa so še pred glasovanjem zapustili dvorano.

Po ustavi bo do izvolitve novega predsednika republike vršil njegovo dolžnost predsednik korteza Martinez Barrio, njega pa bo zastopal v kortezu prvi podpredsednik de Asua. Volitve novega predsednika se morajo po ustavi izvršiti že v teku osmih dni na ta način, da volivci določijo delegate, ti pa izvolijo novega predsednika skupaj s 473 narodnimi poslanci, kolikor jih je doslej v kortezu.

Predsednik Alcala Zamora je vest o svojem padcu sprejel skrajno vznemirjeno ter dejal, da je vedno delal v dobrobit španske republike. Name-rava pred sodiščem overiti sklep parlamentarnega glasovanja ter bo vložil pritožbo, v kateri se bo pozval na čl. 85 ustave, ki določa, kdaj se sme predsednik zamenjati. Parlament je po glasovanju, v katerem je padla usoda predsednika republike, imel daljši odmor, nato pa se je zopet sestel k

Dunajska vremenska napoved. Spremenljivo oblačno, nekoliko topleje, toda še vedno precej mrzlo.

bila osnovna listina, po kateri so se urejevali medsebojni odnosi, dala ne samo slab zgled, ampak je tudi druge podpisnice pogodbe osvobodila od njihovih obveznosti.

Naša država je v svoji protestni noti, izročeni dunajskemu zunanjemu ministru, izrečno poudarila, da si pridrži pravico, da »pozneje« podvzame korake za obrambo svojih interesov. S tem je jasno izpovedala, da smatra avstrijski prelom za lahkomišljeno zablodo in da Avstriji daje čas, da jo popravi. V kolikor se nas liče, obljubljamo, da bomo termin pošteno držali. Če bo pa odgovor na našo potrpežljivost isloveten, kot je zgoraj omenjeni članek dunajskega diplomata oziroma kot je bil prvi, brez dvoma v nepremišljeni nevolji redigiran odgovor zunanjega ministra, potem ne bo naša krivda, če bi se mogle odpreti zatvor-nice, skozi katere bi se moglo razliti nad Avstrijo več nevarnih voda, nego nad našo kraljevino, ki ima na svoji strani nedolaskljivost mirovni pogodbe.

seji. Začasni predsednik republike je takoj prisegel zvestobo ustavi. Seje parlamenta so se od-godile do 15. aprila.

V desničarskih krogih izražajo bojazen, da bo pri volitvah omenjenih 73 delegatov dobila večino skrajna levica. V tem primeru bi se poslanska zbornica okrepila kot volilno telo s temi delegati in bi bila še bolj orientirana na levo, kakor je že ter bi kaj lahko postal predsednik republike kateri socialistični prvak.

Verjetno je, da bo ustavno sodišče zavrnilo pritožbo predsednika republike Zamore. O njegovem nasledniku pravijo v političnih krogih, da bi bile pre zgodnje napovedi pred izvolitvijo 73 delegatov, ki bodo s poslanci vred izvolili novega predsednika. Zanimivo je, da se v javnosti imenujejo trije kandidati in sicer: Sanchez Roman, prvak nacionalno-republikanske stranke, predsed-

Cesar kliče zadnje vojske:

„Naše vojske niso premagane“

Addis Abeba, 8. aprila. AA. Cesar Haile Selasi je izdal proglas, v katerem pravi med drugim:

»Naše vojske niso premagane. Borile se bodo še naprej proti napadalcu. Krepro smo odločni vztrajati dotlej, dokler zadnji italijanski vojak ne zapusti abesinskega ozemlja. Abesinija nima nobenega poviada, da bi prosila Italijo za mir. Pripravljena pa je vsak čas stopiti v mirovna pogajanja na osnovi, ki jo bo predlagala Zveza narodov. Abesinija zahteva od ZN, naj poostri sankcije, da s tem konča to blazno vojno.«

V nadaljnjih odstavkih povdarja proglas, da je Italija v tej vojni ponovno kršila mednarodno pravo s prepovedanim, barbarškim in nečloveškim načinom borbe, kakor n. pr. z bombnimi napadi na neutrjena mesta in bolnišnice. Italija, pravi proglas dalje, napada celo nedolžno prebivalstvo s strupenimi plini. Na koncu proglas pripija, da so ita-lijanska poročila o zmagah neresnična.

Italijanske armade neovirano prodirajo proti Desje

Medtem ko poziva abesinski cesar k mobilizaciji zadnjih ail, da prepreči zavzetje svoje dežele, prodirajo zmagovite italijanske čete naglo proti jugu, ne da bi pri tem naletele na kak odpor ostankov cesarske vojske. Italijanska kolona, ki prodira po tako zvani cesarski cesti, je zdaj komaj 120 km od Desje. Vse kaže, da bodo Italijani to mesto v najkrajšem času zavzeli in da bodo umak-njene abesinske čete, ki so bile doslej zbrane v tej pokrajini. Abesinski prestolonaslednik je krenil s svojimi četami iz pokrajine Desja proti severu svojem uočetu nasproti, da bi mu omogočil obno-vitev obrambne vojske s vezimi četami in ostanki premagane vojske.

Druga italijanska kolona prodira proti Magda-li. Italijani se hočejo polastiti brezizčne postaje abesinskega cesarja, ki mu je dovoljevala, da je bil v atalnih stikih v Addis Abebo in da je vodil

gibanja abesinskih čet na raznih področjih. Zav-zetje te postaje bo preprečilo vse nadaljnje vesti s severnega bojišča.

Z ogadenega bojišča poročajo, da so tamkaj nastopili hudi nalivi, ki bodo po vsej priliki zaustavi-li ofenzivo generala Grazianija. Italijanska le-tala so na tem bojišču bombardirala utrjene po-stojanke rasa Nasibuja.

Dopisnik iz Addis Abebe poroča, da je v glavni stan abesinskega Rdečega križa prispelo pismo dr. Belawa, enega izmed dvojice poljskih zdrav-nikov, ki so služili v abesinskem Rdečem križu in ki so ju ujeli Italijani med boji februarja meseca na Amba Aradamu. Dr. Belaw piše, da eta mo-rala s svojim tovarišem podpisati neresnične li-stine, ker so jima grozili s smrtjo. »Ujeli so nas a 35 ranjenici v ambulanti, pravi dr. Belaw v svo-jem pismu. »Italijani so nas odvedli v divizijski štab, kjer so nas topli in vklenili v okove z Abe-sinci vred. Nato so nas peljali v Makalo, kjer smo ostali 24 ur brez hrane. Neke noči so nas dvakrat peljali iz hiše, v kateri smo stanovali. Obakrat so nam rekli, da nas bodo ustrelili. V Masavi so nas porinili v zapore z navadnimi zločinci. Tu smo naposled morali podpisati lažnjiv zapisnik o bom-bardiranju Desje.«

Sin na pomoč cesarju

Rim, 8. aprila. (Reuter.) Italijanski krogi se vprašujejo, kje se sedaj nahaja abesinski cesar. Po poročilih s severnega bojišča je abesinski cesar zapustil avtomobil, v katerem se je peljal. Mislijo, da potuje sedaj na konju ali mežgi na jug. Cesar-jev avtomobil so Italijani zaplenili. Mislijo, da je abesinski cesar zapustil avtomobil, da ga ita-lijanska letala ne bi opazila. Abesinski prestolonasled-nik je odšel iz Desja proti severu z 2000 možmi da bi po potrebi varoval svojega očeta. V tamonjni okolici je veliko število beguncev z bojišča, ki ro-pajo potnike.

Martinez Barrio, začasni predsednik španske republike.

Vlada odlikuje duhovnike

Kleni govor g. stolnega prošta Nadraha

(Glej poročilo na 3. strani.)

Gospod ban je po podelitvi odlikovanj (o katerih poročamo na 3. strani) orisal delovanje posameznih odlikovancev na dušno-pastirskem polju, na polju narodne prosvete in kulture ter njihovo delo za naše izseljence. Nato jim je izrekel čestitke v sledečih besedah:

Cestitke g. bana

Čestitam vam in želim vam, gospodje, da bi ta visoka odlikovanja dolgo nosili. Mislim pa, da je umestno, da povdarim, da veljajo ta odlikovanja ne samo vam, temveč da značijo ta vaša visoka odlikovanja priznanje vsem vašim duhovnim, soratnikom za nesebično, smoteno in vztrajno delo za versko in moralno vzgojo ter kulturni napredek našega naroda in s tem tudi za prospek naše države, ki ji bočemo vsi zvesto in vdanu služiti kot njeni dobri sinovi. Želim, da bi bilo vaše delo in delo naše duhovščine sploh kakor doslej tako tudi v bodoče prežeto ljubezni do domovine, močna opora državnim oblastem in v čast in ponos naši državi in našemu mlademu kralju.

Zahvala g. stolnega prošta

V imenu odlikovancev se je g. banu zahvalil stolni prošt ljubljanski g. Ignacij Nadrah. Gospod ban, blagovodite sprejeti moje in mojih gospodov tovarišev najtoplejšo zahvalo za lepe priznane besede in za veliko prijaznost, da ste nam osebno izročili reče, s katerimi nas je odlikovalo Njegovo kraljevo Velikanstvo, oziroma visoki kraljevi namestniki. Prosim vas, da bi blagovolili našo toplo zahvalo sporočiti tudi visokim gospodom kraljevim namestnikom in kraljevski vladi. Odlikovanja smo seveda veseli, ker je pač naša človeška narava taka, da se časti veselimo, ponizanje pa težko prenašamo. Zavedamo se pa in žutimo, da stojimo tu, kakor ste gospod ban omenili, kot zastopniki vseh slovenskih duhovnikov in da je bila nam podeljena odlika namenjena vsem duhovnikom slovenske banovine. Če te odlike tako gledamo, če v njih vidimo odlikovanje stanu, ki mu pripadamo, jih moramo biti šele iz srca veseli. Saj pa slovenski katoliški duhovniki tudi v resnici zaslužijo, da mu izreče državna oblast svoje priznanje in ga odlikuje. Vsek katoliški duhovnik, pa naj je v duhovnem pastirstvu ali v šoli ali v kakem osrednjem cerkvenem uradu, stori neizmerno veliko za blagor države. Saj je vse naše delo usmerjeno v to, da bi vse ljudi napravili dobre in krepke. Dobri in krepki državljani pa so največje bogastvo vsake države. Katoliški duhovniki vidimo neprestan boj zoper hudobijo, greh in zločin in poslednjemu moralno zlo tudi tam, kamor država oblast nima dostopa, v skritem zasebnem življenju in v globinah človeškega srca. Če bi vsi ljudje poslušali naš glas, bi lahko porušili vse kaznilnice in bi kazenski zakon postal nepotreben. Mi učimo ljudi, da morajo dati Bogu, kar je božjega, prav tako pa tudi kralju, kar je kraljevega. Mi učimo ljudi, da so dolžni kralja spoštovati in se pokoriti državnim oblastem zavoljo

Boga, ki to zapoveduje. Naše molitve in daritve, ki jih darujemo vsak dan Bogu, kiščejo božji blagoslov in božje varstvo na to državo.

Mi katoliški duhovniki ljubimo Jugoslavijo in prosimo Boga zanjo in smo pripravljeni vse svoje moči žrtvovati za to, da bi bila tako urejena in tako vladana, da bi mogli biti v njej zadovoljni in srečni vsi državljani, ki so blage volje.

Ne poznamo pa mi katoliški duhovniki bizantskega klefoplastva, in če bi prišla kdaj vlada, kar Bog odvni, ki bi hotela svezati katoliški cerkvi roke in noge, da bi ne mogla vršiti svojega božjega poslanstva, vlada, ki bi zapovedovala, kar Bog prepoveduje, bi bili tudi tako močni, da bi s sv. Petrom izjavili: »Boga je treba bolj poslušati kot ljudi — in tej izjavi primerno urediti tudi svoje delovanje. Pa tudi takrat bi delali v blagor države, ker ne more biti njej v prid, kar božji volji nasprotuje.

Veselim se, da sedanja vlada gleda v delu katoliških duhovnikov tudi delo za državo in da je v nas petorici odlikovala vse slovenske duhovnike.

Slava naši kraljevski vladi, slava visokim gospodom kraljevim namestnikom, živel naš kralj Peter II.!

Zahvala o. Zakrajskega

Zahvalil pa se je še posebej tudi župnik p. Zakrajski:

»Spoštovani gospod ban! Ne želim se zahvaliti za to visoko odlikovanje v svojem imenu, temveč v imenu Rafaelove družbe, katere plemenitemu delu, vam, je namenjeno to odlikovanje. Prosim vas, gospod ban, da izkažete svoje veliko naklonjenost tudi našim izseljencem, v katerih imenu se tudi zahvaljujem. Delo in skrb za našo kri v tujini, za naše izseljence, naj se vrši bolj širokopotežno in naj se popravijo vse napake, ki so se bile zagrešile v tem pogledu pod prejšnjim režimom. Vse prizadevanje Rafaelove družbe gre za tem, da se v Ljubljani ustanovi izseljeniški institut, ki naj prevzame vso skrb za kulturne, narodne, verske in materialne potrebe naših izseljencev. Njim, ki se v tujem svetu pehaajo za kruhom, je treba nujne pomoči, da ne propadejo in utonejo med tujimi narodi. Naši izseljenci so bili vedno navezani na svojo staro domovino, vse svoje prihranke so pošiljali svojem domov. Vemo, da so v vseh povojnih letih do l. 1930, ko so nastopili težki časi, pošiljali ti izseljenci do dvajset milijonov dolarjev letno svojem domovinu. In mnogokateri od njih se je tam zgalal ter obubožal in je prišel utrujen iskat zavetja v domovino. Pa mora doma še dalje birati brez doma in brez podpore, mora propadati pravno in duhovno. Za take ljudi je treba zgraditi izseljeniški dom. To je dolžnost države in jaz sem uverjen, da hoče Vi, gospod ban, z vsemi svojimi močmi in z vsemi sredstvi, ki so na razpolago, podprli to zamisel in prizadevanja za njeno ostvareitev. Zato sprejemam to odlikovanje tudi kot obljubo, da nam boste nudili pri tem delu vso podporo. Hvala!»

3 morilci aretirani v Mariboru

Maribor, 8. aprila.

Blizkovič se je razširila danes novica, da je mariborska policija aretirala tri avstrijske begunce, ki so pred nekaj dnevi prišli čez mejo iz Avstrije. Aretirani so bili v zvezi z zverinskimi umorom, katerega žrtev je bil monter Hofer iz Feldbacha v Avstriji. V vrstah tukajšnjih avstrijskih narodno-socialističnih emigrantov je vplivala vest o aretaciji morilcev prav porazno, zelo pa je porabila tudi njih tukajšnje domače somišljenike.

Ker je policija še danes rešila zagotetko tajinstvenega slučaja in izročila vse tri aretirane po njihovem priznanju sodišču, se nam je posrežilo zvedeti za podrobnosti, ki osvetljujejo vso temno zgodovino strašnega zločina in mečejo črne sence na metode avstrijskega narodnega socializma, ki je v zadnjih dneh pričel z umazano ogroženo borbo.

Zrtvo tajne hitlerjevske policije

Dne 31. marca je izginil v Feldbachu monter Hofer. Zvečer okrog 9 se je ustavil pred njegovim stanovanjem avtomobil, iz katerega so izstopili trije mlajši mošje in se predstavili Hoferju kot policijski uradniki ter ga pozvali, naj gre z njimi. Odpeljali so se v neznano smer in od tedaj je za Hoferjem izginila tudi vsaka sled.

Naslednjega dne, 1. aprila, pa je na podoben način izginil v Gradcu neki Kralik, sin bivšega lastnika tiskarne v Mariboru, tiskarnarja Kralika. Kakor Hoferja so tudi Kralika ustavili neznanci kar na ulici sredi Gradca, ga pobili z neko klijko od avtomobila na tla, ga zavlekli nato v avtomobil in ga nato odpeljali v okolico Gradca. Tam so ga ustrelili ter vrgli njegovo truplo v obcestni jarek.

Hofer in Kralik sta še do nedavnega časa delovala kot aktivna člana Hitlerjeve organizacije v Avstriji. Kralik je spadal celo med voditelje hitlerjevskega pokreta v Gradcu. Oba pa sta bila na skrivnem zaupnika Heimatschutz in njuni tovariši iz narodno-socialistične stranke so ju osužili, da sta izdajalca, ki sta spravila v roke avstrijskih policijskih oblasti tajen arhiv z imeni pripadnikov narodno-socialističnega pokreta, kar je povzročilo veliko preganjanja in številne aretacije v zadnjem času.

Na tajni seji vodstva stranke sta bila obsojena na smrt in doletena so bile tudi osebe, ki naj to smrtno obsodbo izvršijo.

Zadavljeno truplo v potoku

Dočim so Kralika našli takoj naslednjega dne po zločinu, so morali Hoferja iskati več dni. Naposled so našli v malem potoku pri vasi Godardor poleg Čmureka, v neposredni bližini jugoslovanske meje truplo pogrešana. Okoli vrata je imel ovito vrvo, s katero so ga morilci zadavili. Ostale poškodbe na njegovem truplu so dokazovale, da se je morala vržiti med žrtvijo strašne hitlerjevske justice in med morilci ogorčena borba.

Takoj, ko so našli umorjenčovo truplo, se je pričela v Avstriji mrzlična preiskava v vseh smereh. V začetku se je splošno mislilo, da so umorili Hoferja in Kralika eni in isti morilci, kmalu pa se je pokazalo, da vodijo sledovi Kralikovih morilcev proti Nemčiji, za morilce Hoferja pa je sled proti jugoslovanski meji. Toda vse poizvedovanje je bilo zaman, kajti zadnje dni je pobežalo iz Avstrije več sto oseb v razne inozemske države, mnoge drugih skupin pa se še skriva v

Avstriji, tako da je med temi skoraj nemogoče izslediti one, ki bi prišli v poštev kot zločinci dveh zverinskih umorov.

Begunci s posebnimi legitimacijami

Pred nekaj dnevi smo poročali v »Slovenca«, da so prišli pri Remniku čez mejo iz Avstrije trije begunci, ki so se izkazali s posebnimi legitimacijami narodno-socialistične stranke v Gradcu. Da so res pobeželi zaradi političnega delovanja. Te legitimacije je začelo vodstvo hitlerjancev v Avstriji izdajati vsem beguncem za Jugoslavijo ter so se pomešali mednje tudi razni kriminalni tipi, ki so bili zasledovani v Avstriji zaradi raznih nevarnih zločinov, pri nas pa so se izdajali za politične mučenike. Omenjeni begunci so: 34 letni pekovski pomočnik Schellau, 25 letni monter Fritz Godar in 22 letni ključavničar Josip Wötsch. Vse tri so obneje oblasti izročile mariborski obmejni policiji, ki jih je dala pod policijsko nadzorstvo ter so se lahko svobodno gibali po mestu, vendar pa je takoj začela poizvedovati o njih preteklosti.

Aretacija

Danes je policija vse tri begunce nenadoma aretirala. Vršlo se je dolgo zasliševanje in naposled je podal Godar senzacionalno priznanje. Izjavil je, da sta njegova tovariša Wötsch in Schellau umorila Hoferja in sicer sta ga zadavila z vrvo v avtomobilu med potjo iz Feldbacha v Čmurek. On je sedel spradaj pri Hoferju ter se umora ni udeležil. Hoferja sta oba morilca v Feldbachu posadila sredi meje in so se nekaj časa mirno razgovarjali. Naenkrat pa mu je Schellau vrgl vrvo okrog vratu in ga začel daviti, dočim ga je Wötsch držal za roke. Med morilci in nesrečno žrtvijo se je vršila dolgotrajna in obupna borba, v kateri pa je Hofer naposled podlegel ter sta ga oba morilca z vrvo zadavila. Ko so truplo vrgli v potok pri Gedsdorfu, jih je neznani šofer z istim avtomobilom odpeljal proti Lučanam, kjer so v bližini jugoslovanske meje izstopili. Tam so jih čakali že obveščeni domačini, zaupniki hitlerjevske organizacije, ki poznajo vsa pota čez mejo, ter so jih varno spravili mimo avstrijskih obmejnih stražnikov na našo stran.

Izročeni sodišču

Schellau in Wötsch sta skrajša trdovratno tajila vsako krivdo in sta ogorčeno zavračala trditve Godarja, češ, da laže in da si je vse izmislil. Naposled pa sta se udala pod silo dokazov in vsi trije so podali priznanje. Policija jih je že danes izročila sodišču.

Nastane sedaj samo še vprašanje, ali jih bo naše sodišče izročilo Avstriji, ki bo brez dvoma zahtevala izročitev, ali pa bodo sojeni pri nas. Ker so izvršili dejanje iz političnih motivov, nima Avstrija po mednarodnem pravu pravice zahtevati njih izročitve in se bo proces najbrž vrtil v Mariboru, kar bo vsekakor velika senzacija, ki bo imela tudi v svetu velik odmev.

Osebnosti

Belgrad, 8. aprila. m. Z odlokom prosvetnega ministra je prestavljen Drago Ula, profesor za telovadbo na klasični gimnaziji v Splitu, za profesorja telovadbe na III. realno deško gimnazijo v Beogradu.

Predsednik vlade v Sloveniji

Dan napornega državnega dela

Bled, 8. aprila.

Predsednik vlade dr. Milan Stojadinović se vedno biva s svojo družino na Bledu na počitnicah, čeprav vremenske razmere niso baš najboljše. Ves prosti čas porablja za svoje neutrudljivo delo, ki mu ga nalaga zelo visoki položaj predsednika vlade. Prav tako je danes dr. Stojadinović vse dopoldne predsedel v svojem kabinetu in samišljeno slonel nad državnimi akti, ki jih je prinesel s seboj na Bled. Pri njegovem skrbnem delu mu tudi prav skrbno pomagata oba šefa kabinetov dr. Protić in dr. Gašić.

Ko so blejski zvonovi zasvonili poldan, se je predsednik vlade s vsem svojim spremstvom pojavil pred hotelom in napravil sila prijeten izpre-

hod na stari blejski grad. V njegovem spremstvu smo opazili tudi našega generalnega konzula v Curihi g. Saviča, ki je prišel danes na Bled. Ni prišel semkaj s kakim posebnim poslanstvom, ampak samo na privaten obisk k dr. Milanu Stojadinoviću. Generalni konzul je samo na poti skozi Bled ter se dalj časa ne bo tu mudil. Predsednik vlade ga je pridržal na kosilu.

Popoldne ob pol 4 se je odpeljal predsednik vlade dr. Milan Stojadinović z avtomobilom v Kranjsko goro, kjer si hoče ogledati naše obmejne carinarnice, ki ga zelo zanima. Z njim se je odpeljala tudi njegova ga. soproga in hčerki, oba šefa kabineta dr. Protić in Gašić ter generalni konzul g. Savič.

Austrija — Mala zveza

Napetost je nekoliko popustila

Dunaj, 8. apr. (Posebno poročilo »Slovenca«.)

Politično ozračje, ki je postalo vsled protesta držav Male zveze in neolikanega odgovora dunajske vlade, objavljenega po uradni poročevalni agenciji, zelo napeto, je tekom današnjega dne nekoliko popustilo, ker so zastopniki držav Male zveze dobili poluradna pojasnila, da naj objave poročevalne agencije ne vzamejo preveč resno. Avstrijska vlada da dobro pozna diplomatske običaje v ljudestnosti in ne bo inozemskim državam odgovarjala po častnikarških izjavah. Iz tega sledi, da bo avstrijska vlada na protest držav Male zveze ipak odgovorila v doglednem času. Do takrat Mala zveza tudi ne misli napraviti nobenih korakov, kot je itak že v

svojih protestnih notah povedala. Če bi se pa zgodilo, kar ni pričakovati, da bi odgovor le izostal, oziroma da bi bil nevljuden in bi onemogočil neposredna pogajanja med Avstrijo in Mala zvezo, da se odstrani nastali nesporazum, potem seveda ne preostaja nič drugega, kot da se Mala zveza pri- toži v Ženevi pri Zvezi narodov in s tem prisili zapadne države, predvsem svojo zaveznico Francijo, da tudi kršitve saintgermanske pogodbe, ki je važna za srednjo Evropo, obsodi s isto doslednostjo, kot obsoja kršitve pogodb svoje nemške sosedice. Preokret, ki je nastopil v sunanjepolitičnem položaju, je blagodejno vplival v vseh političnih krogih. (Ing. Sch.)

Mirovna pogajanja v teku

V Ženevi upajo na uspeh po praznikih

Ženeva, 8. aprila. (DNB). Seja odbora trinajstih se je začela z odločno izjavo britanskega zunanjega ministra Edena, ki obsoja rabo dušilnih plinov na abesinskem bojišču. G. Eden je pri tej priliki opozoril, da je tudi Italija podpisala konvencijo in prevzela obveznost, da ne bo pod nobenim pogojem rabila kakršnihkoli kemijskih vojnih sredstev. Po Edenovem govoru so sejo za nekaj časa prekinili.

V tukajšnjih političnih krogih se govori, da mora v kratkem priti do sporazuma med Londonom in Parizom. Glasom tega sporazuma bo odbor trinajstih poslal Italiji z jutrišnjega zasedanja apel, v katerem jo bo pozval, da najkasneje v 10 dneh preneha z vojnimi sovražnostmi v Abesiniji. Zaradi tega računajo v krogih Zveze narodov s tem, da zna posvetovanje odbora trinajstih trajati tudi do sobote, zlasti zaradi tega, ker bo belgijski ministrski predsednik van Zeeland prišel v Ženevo šele v petek. V primeru, da Italija ne bi odgovorila v določenem roku, da je pripravljena ustaviti vojno, bo sklican odbor osemnajstih, ki se bo sestel takoj po velikonočnih praznikih. Če pa bo Italija ugodno odgovorila na poziv odbora trinajstih, bo le-ta nadaljeval svoja posvetovanja islotako po praznikih.

Rim, 8. aprila. b. V diplomatskih krogih trdijo, da je že vzpostavljena zveza med italijansko vlado in negušem in da so se pričele prva tajna pogajanja med njim in italijansko vlado. Neguš še vedno upa v odbor trinajstih in če se njegovi upi izpolnijo, je jasno, da bo prisiljen, da se neposredno pogaja z Italijo, ker se ne bo mogel dolgo držati na bojišču.

Mussolini:

„Blizamo se cilju...“

Danes ob 10 dopoldne je bila v palači Viminale seja italijanske vlade, ki ji je predsedoval Mussolini. Ta seja se je vršila zaradi tega, da Mussolini lahko sporoči stališče Italije pred zasedanjem odbora trinajstih v Ženevi. Mussolini je med drugim dejal:

Maršalu Badoglio, vsem njegovim sodrušnikom in vsem italijanskim vojakom izreklam ponovno zahvalo za doseženi uspeh, ki približuje Italijo k lemu, da si popolnoma zagotovi svoje kolonije. Zadnje zmage naše armade v Vzhodni Afriki, posebno pa še zmaga nad negušovo armado pri jezeru Ašangi, so zagotovili popolno zmago Italijanov v sedanjih afriški vojni. Italija je odgovorila na prvi apel odbora trinajstih. Pri tem je treba pripomniti, da so naše čete v Vzhodni Afriki v svoji moči nedotakljive in njihova moralna je sijajna. V domovini se naglo vršijo priprave za obrambo. Tu moram posebno poudariti letalsko industrijo in delavstvo. Predvsem pa se vodi nadalje ostra borba proti sankcijam z vedno večjim uspehom.

Politični krogi smatrajo Mussolinijev govor kot sporočilo odboru trinajstih, ki se sestane jutri. V Rimu so ogorčeni zaradi zadnje Edenove izjave v spomenici o italijansko-abesinskem sporu. Politični krogi se zlasti razburjajo zaradi angleških zahtev, da se lakoj ustavijo sovražnosti, kajti v Rimu vsi pričakujejo, da bodo Lahii še pred deževno dobo zavzeli tudi Addis Abebo.

Francoski odgovor

Pariz, 8. aprila. Francoski protipredlogi so bili objavljeni v Parizu danes popoldne. Dokument vsebuje 23 strani, natipkanih s strojem, v obliki treh posebnih listov, od katerih ima prva naslov »Izjava o francoskem konstruktivnem načrtu za mir« in vsebuje 25 paragrafov, razdeljenih v pet poglavij pod naslovi: Priznanje enakopravnosti, Spoštovanje sprejetih obveznosti, Spoštovanje mednarodnih zakonov obveznih za vse, Potrebna poročila za spoštovanje mednarodnega prava, Nikake hegemonije nobenega naroda. Drugi del spomenice ima naslov »Politični ukrepi in ima šest poglavij. Tu je govora o kolektivni varnosti, o vzajemni pomoči in o razorožitvi. Dalje je beseda o evropskih vojaških močeh, o obnovi evropskega pododbora za mir in o ustanovitvi posebnega odbora v okviru ZN, ki naj bi proučil vsa evropska vprašanja. Nato sledi naslovi poglavij: Mir za 25 let, Vzajemna pomoč, v razmerju do prejšnjega naslova, kjer se načelna vprašanja miru za 25 let. Organizacija mednarodne vojaške moči bi se organizirala v vsaki državi. Vanjo bi šli tudi oddelki letalstva. Ta vojna sila bi bila na razpolago svetu ZN v primeru nujne pomoči. — Tretji del spomenice ima naslov »Gospodarska načelna«. Tu je 15 poglavij, proučena so pa vprašanja sodelovanja vseh narodov v svrhu organizacije izmenjave blaga, vprašanje polov in načinov za razširitev tržišča, vprašanje denarne stabilnosti, eks-

panzije kreditov, povečanje prodaje sirovin in vprasanje kolonij. — Četrto poglavje navaja razne ukrepe v okviru ZN.

Drugi dokument ima naslov: »Spomenica, ki odgovarja na nemško spomenico ter navaja francoske argumente, ki odklanjajo nemški poskus, da upraviči zasedbo Porenja.

Francoski protipredlogi se končajo s kratkim poročilom, ki poudarja splošni značaj gori navedenih dokumentov.

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Kraljica na Oplencu

Belgrad, 7. aprila. AA. Nj. Vel. kraljica Marija, romunska kraljica Marija, kneginja Hohenzolerna se prebili današnji dan na grobu pokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja na Oplencu.

Nadškoj dr. Bauer nevarno bolan

Zagreb, 8. aprila. AA. Ob 11. dopoldne so v nadškofjskem dvorcu izdali tole poročilo o zdravstvenem stanju nadškofa dr. Bauerja: »Prezvišeni gospod nadškoj dr. Ante Bauer je obolel 3. marca na bronhopneumoniji. Po par dnevnem zboljšanju je danes nastopil recidiv. — Temperatura znaša 39,8, bitje žile 92. — Dr. Dulmović in dr. Lohert.

Lady Astor - gost kraljice Marije

Belgrad, 8. aprila. m. Že nekaj dni se nahaja na obisku pri kraljici Mariji Angležinja lady Astor, žena lorda Astorja. Danes dopoldne je kraljica Marija v spremstvu omenjene gospe obiskala II. deklški gimnazijo, osrednji urad za zaščito mater, otrok in mladine v belgrajski občini, materinsko združenje in angleško-srbski otroški vrtec Charles Dickens. Kraljico Marijo je v gimnaziji pozdravil ravnatelj Milorad Luković z vsemi profesorji ter skupino dijakov. Po pozdravnem govoru si je kraljica Marija z lady Astor ogledala vse prostore te največje ženske gimnazije v državi. V osrednjem uradu za zaščito otrok in mater je pozdravil kraljico Marijo predsednik belgrajske občine Vlada Ilić, v Domu materinskega združenja pa podpredsednica tega združenja, gospa Bajloni Antunović, in v angleško-srbskem otroškem vrtcu lady Campbell, soproga angleškega poslanika na našem dvoru.

Belgrajske vesti

Belgrad, 8. aprila. m. Na tukajšnji Kolarčevi ljudski univerzi je imel predavanje dr. Bogumil Vošnjak o temi »Slovenska vas«.

Belgrad, 8. aprila. m. Za podpredsednika belgrajske občine je postavljen tukajšnji odvetnik Dragoljub Todorović, ki je danes dopoldne položil predpisano prisego.

Belgrad, 7. aprila. AA. Uprava državnih monopolov je uvedla novo vrsto smotk in jih že dala v promet. Te smotke se imenujejo »Cigarillose« in so pakirane v škatlah po pet kosov. Cena škatlice je 3 dinarje.

Belgrad, 7. apr. m. Pred posebno državno komisijo je bilo danes v tukajšnji livarni »Merkur« raztopljenih 200.000 vžigalnikov, ki so jih organi finančne kontrole zaplenili po vsej državi, ker niso bili žigosani.

voje Stosovič je obiskal danes razstavo domačih voje Stosovič je obiskal danes razstavo domačih modelov letal, ki jo je pod pokroviteljstvom armadnega generala Milutina Nedića organiziral Aeroklub.

Niš, 8. aprila. m. Aca Stanojevič, ki se je nekoliko dni mudil na zdravljenju v Niški banji, je odpotoval v Knjaževac.

Odlikovani slovenski duhovniki

Ljubljana, 8. aprila.

Danes ob enajstih dopoldne je ban dr. Marko Natlačen v palači banske uprave razdelil visoka odlikovanja, s katerimi je kr. namestništvo odlikovalo ljubljanskega prosta g. Jg. Nadraha, prošla mariborskega g. dr. M. Vraberja, prošla novomeškega g. Karla Cerina, župnika v Ratečah g. Jos. Lavtizarja in župnika p. Kaz. Zakrajška.

Odlikovance je nagovoril ban dr. Marko Natlačen in poudaril pomen teh odlikovanj, ki so jih prejeli oni kot slovenski duhovniki za svoje zasluženo delo v prospeh Cerkve, v blagor naroda in v korist države. Želel je, naj smatrajo ta odlikovanja obremen za priznanje vsej slovenski duhovščini, da je njeno delo v cerkvi in med narodom našlo odmeva in pohvale tudi na najvišjem mestu. Kraljevsko namestništvo je v imenu kralja odlikovalo g. Ignacija Nadraha z redom sv. Save II. razr. a vse ostale z redom sv. Save III. razreda. S tem je tudi za vso bodočnost izražena želja, naj bi slovenska duhovščina še z nezmanjšano voljo in napori vršila to veliko nalogo in vedno podpirala državne oblasti v vseh naporih za blagostanje naroda in dvig naše države.

V imenu odlikovancev se je nato banu zahvalil ljubljanski prost generalni vikar g. Ignacij

Nadrah za besedo priznanja, katere je naslovil slovenski duhovščini in ga prosil, naj sporoči na najvišje mesto zahvalo za visoka odlikovanja. Poudaril je, da je bila naša duhovščina vedno v svesti svojega svečeniškega poslanstva in dolžnosti do svojega naroda čepav se ji je bilo to priznanje mnogokrat kratilo. Za dobro in veličino domovine bo tudi naprej radevolje žrtvovala vse svoje sile. Na koncu je prosil g. bana, naj v tem smislu tudi tolažbi njihovo zahvalo na najvišjem mestu in sporoči njihovo vdanost kralju Petru II. in kraljevskemu namestništvu.

Župnik p. Kazimir Zakrajšek pa se je zahvalil za odlikovanje kot priznanje za delo Rafaelove družbe in pri tej priliki prosil g. bana, naj popravi stare pogrške ter podpre z vsemi razpoložljivimi sredstvi delo Rafaelove družbe, naj se trudi za ustanovitev izseljeniškega komisariata in za ustanovitev izseljeniškega doma, kjer naj najdejo svoje zatočišče vsi oni naši izseljenci, ki se utrjujejo in ubožajo vračajo v domovino, potem, ko so vse svoje prihranke vedno pošiljali svojcem v staro domovino, a jih je na starost težki čas oropal zaslužka. V odlikovanju vidi obljubo, da bo država v te namene pripravljena storiti svoje.

Licitacija za vseučiliško knjižnico uspela

Ljubljana, 8. aprila.

V včerajšnji številki smo poročali o gradnji vseučiliške knjižnice v Ljubljani, ki jo je razpisala sedanja vlada in s čemur bo zadovoljeno dolgoletni želji Slovencev.

Danes dopoldne je bila na gradbenem oddelku banske uprave v Ljubljani zmanjševalna licitacija za gradnjo poslopja. Licitacijo je v imenu gradbenega oddelka vodil višji svetnik inž. Otahal.

Za glavni del gradbenega programa, to je za težaška, betonska, zidarska in železobetonska dela je bilo med ponudniki precej zanimanja. Ta dela so proračunana na znesek 5.837.000 din. Najcenej-

ši ponudnik je bilo stavbno podjetje E. Tomažič iz Ljubljane, ki je delo tudi dobilo, seveda pa mora licitacijo odobriti gradbeno ministrstvo.

Za ostala dela, kakor kamnoseška, tesarska, obrtniška ter za razne instalacije se bodo licitacije vršile pozneje. Glavno je, da se bo poslopje pričelo graditi že letos ter da bo letos stavba narejena v surovem stanju. Za obrtniška dela se umljivo ne mudi tako hitro.

Gradbeni oddelk banske uprave je proračunal zelo natančno in vestno, tako da licitanti v resnici niso mogli pri svojih ponudbah navesti nižjih zmanjševalnih odstotkov, kakor so jih, tako da je bila današnja licitacija popolnoma realna.

Slovenski večer v Budějovicah

Česke Budějovice, v aprilu 1936.

Po navadi imamo Slovenci bolj malo naših večerov ali kulturnih dnevo v tujini. Pa včasih le pride kje na vrsto — zato je pa tak bolj zbran, premišljen in kvaliteten in zato tudi bolj pomemben. En tak večer je bil v soboto tudi tu v Českých Budějovicah. Je to prav lepo mesto, seveda malo manjše od naše Ljubljane, pa ne dosti. Ima krasne gotike in baročne stavbe; veliko šolskih zavodov, močno industrijo in odlično budějovické — pivo. Ker leži mesto preveč blizu avstrijske meje, je v njem tudi še precej Nemcev, dasi tega na zunaj skoro ni opaziti. Tu se tudi že pričena tista zanimiva in svojevrsna češka krajina: polja, ki jim je ozadje nebeška modrina.

To ni odveč, če se enkrat ponovimo, da nas Slovenci Čehi in Slovaki zelo dobro, da, najbolje poznajo izmed vseh narodov na svetu. Zato je tudi nas vseh dolžnost, da napravimo vse, da to pravačno poznavstvo storimo vse, da ga ne zanemarimo. In tudi moramo napraviti vse, da čim globlje spoznamo veliko kulturo teh dveh bratskih narodov! Samo s spoznavanjem druge kulture lahko vidimo in presodimo svojo.

Toliko pristrčnosti pri sprejemu, kot so je bili deležni Trboveljski slavčki na budječvem kolodvoru, sem še malo videl v življenju. V zgodnji jutranji uri so jih prišli počakati in pozdraviti mladi češki dečki in deklice, ki so slavčkom tovariši po letih in čustvih. Pa tudi odrasli je bilo veliko.

Pozdravni govor je imel predsednik ČJ lige g. dr. Jan Beran. V imenu Slavčkov se je zahvalil skladatelj g. E. A. d. a. m. i. c. Tako za Slavčke kot za spremstvo je bilo že vse pripravljeno, stanovanje in drugo.

V petek ob 8 zvečer so Slavčki nastopili v dvorani Besede. Bila je popolnoma zasedena. Spored je bil skrbno izbran in lep. Zapeli so skoro dvajset pesmi — Adamiča, Mokranjca, Pahorja, Matelica, Preglja, Milojeviča, Osterca, Tomca, Kogojca, Vodopivca, Bravničarja in Mirka.

Največ ploskanja in pozornosti sta bila deležna prisotna skladatelja E. Adamič in S. Osterc — obadva sta bila klicana pred občinstvo, kjer so jima izročili tudi cvetja. Zelo lep šopek bi gotovo dobil tudi Matija Tomc, če bi bil tu.

Dirigent Avgust Šuligoj in Slavčki so bili deležni izrednega in ogromnega aplava — dobili so krasen venec, solistka, drobna Režika Ko-

ritnikova, pa za svoj glasek, ki je skoro nežnejši od pomladanske vetrnice, še posebno darilec. Ves večer je bil tako lep in umetniško tako na visoki stopnji, da smo lahko vsi ponosni nanj — zato moramo samo čestitati gospodu dirigentu in Slavčkom, da so zopet dali slovenski pesmi tako lepo podobo! — Pri zadnji točki se je zboru na odru zahvalila v imenu češke mladine v slovenskem jeziku hčerka našega rojaka g. prof. Vuga, ki že dolgo slušuje na tukajšnji Trgovski akademiji.

Ginljivo so se otroci poslavljali med seboj: še in še se moramo videti med seboj; če ne pridete vi k nam, pridemo mi k vam... Ob taki pristrčnosti in tako uspehi prireditvi so se malčki in njihovo spremstvo s podvojenim navdušenjem odpeljali proti Prahi. Tam, na mednarodnem kongresu glasbe, pred Čehi in zastopniki drugih narodov, tam morajo pa še celo pokazati in dokazati obenem, da je slovenska pesem ena med najlepšimi na tem širokem svetu in da smo enaki po duhu in izobrazbi in narodni samostojnosti drugim, tako močnim in številnim narodom.

Miha Malec.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

priporoča naslednje knjige: Klima, Die Ahnengalerie der Königin. Maipredigten. 160 str., nevez. 33 Din. Sie da deine Mutter! Marienbüchlein in 32 Predigt-Lesungen. 344 str. kart. 38 Din. — Hassl, Königin aller Heiligen. Fünfzehn Maipredigten. 135 str., nevez. 42 Din. — Hättenschwiler, Wie gut die Mutter ist. Marienerschlungen. 358 str., nevez. 70 Din. — Haugg, Die Rosenkranzgeheimnisse. Für Lesung und Predigt. 185 str., nevez. 56 Din. — Könn, Die Malenkönigin im Lichte der heiligen Schrift. 31 biblische Lesungen und Gebete für den Monat Mai. 143 str., nevez. 15 Din. — Pan, Vortragskizzen für Marianische Kinder-Kongregationen. 67 str., nevez. 22 Din. — Scheuber, Sie da deine Mutter! Betrachtungen über das Tugend- und Gnadenleben der Gottesmutter. 158 str., vez. Din 33.50. — Schütz, Summa Mariana. Allgemeines Handbuch der Marienverehrung für Priester, Theologie-Studierende und gebildete Laien. 848 str., vez 125 Din. — Toth, Der Sieg Christi. — Mariologie. Predigten. 229 str., vez. 56 Din., nevez. 40 Din. — Wibbelt, Ein Malenbuch für weibliche Jugend. 205 str., vez. 63 Din.

Daniel Omerzu:

Vojna v Galiciji

Ob sedmih zjutraj, dne 22. marca 1915. leta, so se odposlanci trdnjave s poveljnikom generalom Kusmanekom na čelu odpravili z avtomobilom in belimi zastavami po Lwowsky cesti proti mestecu Medyki, kjer so stale ruske čete, katerim so javili, da se trdnjava vda. Ruski poveljnik general je sprejel odposlanca, vzel je kapitulacijo brezpogojne predaje trdnjave na znanje ter določil vkorakanje ruske vojske še za dopoldne. Ob devetih naj ruska vojska zasede trdnjavo in mesto Przemysl!

Vse se je zbiralo ob cesti iz Lwowa, ki drži skoraj v ravni črti od mesteca Medyka pa do središča mesta. Pričakovali smo prihoda ruskih vojsk in ruskega kruha in živil. Vojaki so si ob cesti kuhali zadnji prihranjeni riž, drugi zopet konzervno kavo, tretji so odkopavali konjske kadavre ter izrezovali že zasmrznjeno meso iz konjskih boder, ki so ga kuhali in jedli, da bi vsaj malo utešili strahoten glad. Od daleč se je prikazal prvi ruski vojak, pešec, s pripravljeno puško v roki za strel. Blizal se je s previdnim korakom, pravi ruski mušik s polno brado. Bil je izvidnik, poslan od ruskih predstraž, da ugotovi, kaj pomeni to strašno pokanje in trdnjavi in ta ogenj. Ustavil se je 100 korakov od nas, misleč, da je v nevarnosti, ker je tu in tam v ognju eksplozivni kak puškin naboj. Zavpil je »Stoj!«. Začeli smo mu mahati s čepicami in ga klicati, naj gre le bliže in da se mu ni ničesar bati. Okorajil se je zopet ter se počasi in še vedno nezaupljivo z napeto puško približal našim ognjem ter glasno vprašal: »Sto to u vas?« Začeli smo mu dopovedovati, da je sedaj konec vojne, da se je trdnjava predala in da naj gre hitro povedat svojim, da od glada umiramo in naj nam pripeljejo čim prej hrane in kruha. Ko se je čutil nekako varnega in videl, da je res vsemu konec, je po-

tegnil iz svoje krušne torbe nekaj kruha in ga hotel nekemu sestradancu podariti. Toda v hipu so mu ga iztrgali iz rok okoli stoječi vojaki. To je bil prvi kosček kruha po dolgem času in še iz bratskih ruskih rok! Izpraševal nas je to in ono in pri teh razgovorih opazil, kako neki vojaki iz konjske mrhovine režejo še kolikšak zdravo meso. Zmajal je z glavo in rekel: »Vot, eto golod!« (to ti je glad), nato smo mu naložili na rame nekaj okrog ležečih karabink in bajonetov, katere je s ponosom vzel in se odpravil nazaj. Koj pa je bil nekaj korakov od nas, je zopet v ognju počilo in siromak je že mislil, da smo ga zahrbtno napadli. Kar stresel se je. Končno se je pomiril in odšel naglih korakov. Bilo ga je smešno gledati, kako je obložen z vojnimi trofejami, hitel nazaj k svoji četi.

Prav kmalu so že prihajale prve kozaške patrulje, ki so prodirale druga za drugo proti no-tranjamu mestu. Veselih obrazov so izpraševali sedaj tega in sedaj onega Avstrijca, kam pelje tja ali ona pot ali cesta. Izpraševali so pa takoj tudi po srebnem denarju. Pravi trgovci, zlasti so se zanimali za 5 kronske srebrnjake, posebno so se pa zanimali za žepne ure. Za temi patruljami se je od daleč že bližal kozaški polk, in sicer Donski kozaški z godbo na konjih in z zastavo ter petjem bojnih pesmi. Na čelu je bil poveljnik, polkovnik na visokem konju, obdan s častniškim štabom. Na licih jim je sevala radost in ponos ruskih zmagovalcev. Sledile so kozaške stotnije po osem mož v eni vrsti, vsi pevajoč zmagovalne bojne pesmi. Nas, vojsake slovenske narodnosti, ki smo stali ob cesti in gledali vkorakanje ruskih vojsk, je ta zgodovinski dogodek tako prevzel, da ga nihče od nas, ki smo bili prisotni, nikoli ne bo pozabil. Vzvalovalo je po naših žilah, začutili smo krvo sorodnost z ruskimi brati in dvignila so se naša srca. Zasolžile so se nam od veselja oči in zaorili so pozdravi »Nazdar — ruski bratje!«

Brezkončne so bile te množice ruskih kolon, ki so se vrstile druga za drugo. Dalje in dalje

VIM čisti vse

Brez truda in z malo drgnjenjo bodo tudi močno sajasti in zelo umazani lonci spet čisti.

Vodja avstrijske delegacije o obmejnem kolodvoru v Mariboru

Maribor, 8. aprila.

Vodja avstrijske delegacije pri prometni konferenci v Mariboru, centralni inspektor gosp. dr. Scheibl, je sprejel danes dopisnika »Slovenca« in mu podal v razgovoru nekaj podrobnosti o poteku konferencie, o važnejših določbah pogodbe in o ureditvi obmejnega kolodvora v Mariboru. Iz njegovih izjavaj posnemamo:

Konferenca med avstrijskimi in jugoslovanskimi predstavniki železnih, finančnih, varnostnih in carinskih ustanov se je zaključila s popolnim uspehom. V vseh vprašanih se je doseglo popolno soglasje, tako da bo nadaljevanje konference na Dunaju obstajalo iz formalnega zaključka in podpisa pogodbe, ki bo s tem stopila v veljavo. Pogodba pomenja pri ureditvi vseh vprašanih obmejnega prometa med Avstrijo in Jugoslavijo velik napredek. Predvsem odpadeta oba sedanja obmejna kolodvora v Mariboru in Špilju ter se združita v enega, s čimer se bo doseglo znatno pospešenje in poenostavljenje v odpravi osebne-

ga in blagovnega prometa. Da bo to vplivalo tudi na razvoj tujkega prometa, je jasno, zlasti ker se bodo vse obmejne formalnosti pri brzih vlakih zelo skrajšale. Zaradi prenosa avstrijskega carinskega oddelka v Maribor bo odpadla tudi postaja brzovlakov v Lipnici, kjer se je nahajala dosedaj avstrijska carinarnica. V Mariboru se bo naselilo 40 do 50 avstrijskih uradnikov. V pogodbi ni nobene določbe, da bi morali stanovati v Avstriji in da bi se vozili v Maribor samo na delo. Glede stanovanja bodo imeli prosto roko in gotovo se bodo naselili v Mariboru, če bodo živeli tukaj ceneje kakor v Avstriji. Za obmejni kolodvor se je zelo potegovalo Špilje, vendar bi bile potrebne tam prevelike investicije še samo za uradne prostore, pa tudi za namestitve tolikšega števila osebja ne bi bilo dovolj stanovanj na razpolago. Maribor pa tudi v tem oziru odgovarja. Otvoritev obmejnega kolodvora se bo izvršila končnoveljavno 15. maja, ker so sedaj odstranjene že vse zapreke, ki bi jo lahko zavlačevale.

Uspehi naše rojakinje Nives Novy

Ljubljanka Nives Novy nastopa od začetka letošnje sezone v osiškem gledališču in se zelo lepo uveljavlja. Tako piše n. pr. osiškji dnevnik o njeni Lavri v Krleževi »Agoniji« med drugim: »Gdč. Novy je šele pičlega pol leta igralka. zato je bil zelo tvegan poskus, zaupati ji tako obsežno vlogo, vso prepleteno s tenkimi podrobnostmi duševnih

zapletljajev. Gdč. Novy je zaupanje gledališkega vodstva v nepričakovani meri izpolnila... Popolno prodira v jedro, v duha in v dramatski smisel vloge. Gdč. Novy razpolaga z veliko domišljijo, ki ji omogoča vzvišati se v vlogo. V interpretaciji Laure se je zdelo, ko da je gledališče prenehalo biti igra in je od časa do časa postalo kruta, pretresljiva resničnost. Kakor hitro prestopi igra to mejo, jo moramo označiti za uspešno. Vse to je prišlo do izraza zlasti v drugem dejanju, ki mu je

občinstvo sledilo v enem dihu ter sodoživljalo tragično usodo do blaznosti izmučene žene.« — Želimo gdč. Novy, ki je nastopila tudi že v drugih glavnih vlogah, še mnogo uspehov.

Vsi lovci in športniki vedo, da se dober klobuk ali čepica

po izredno nizkih cenah izbere pri

MIRKO BOGATAJ
LJUBLJANA, STARI TRG 14

Dolnja Lendava

Z velikonočnimi počitnicami zaključuje za letos svoje poslovanje siromasna kuhinja, ki so jo pod vodstvom g. kateheta J. Verbanjske oskrbovale z vso poštovovalno nesebičnostjo tukajšnje č. šolske sestre. Kakor smo zvedeli, se je razdelilo v času od 1. XI. 1935 do 1. IV. 1936 brezplačno revežem, zlasti deci, 16.402 obeda in večerj ter 1388 kg kruha. Za vse to gre pač zahvala številnim dobrotnikom v kraju in izven kraja.

Rusi so nam pripovedovali, da nas bodo najbrž poslali v Arhangelsk, najsevernejšo rusko luko ob Severnem morju, kar nam pa ni bilo nič kaj všeč. Vsi smo se bali hude in dolge zime, ki tam gori traja 9 mesecev na leto. Tako smo se vsi pripravljali na odhod v daljino in veliko Rusijo. Nekateri so se tega veselili, drugi zopet so tarnali in tuhtali, ali bi ne bilo boljše pobegniti in se kje skriti. Dne 25. marca smo dobili od Rusov že navodila, da moramo biti pripravljani za odhod in se drugi dan, 26. marca, zbrati na severni strani mesta pri pehotnih vojašnicah, kjer nas bodo postavili v čete. V mestu samem je v teh dneh zavrelo novo življenje. Ruski delavski oddelki so se takoj vrgli na popraviljanje železniškega mostu in drugih naprav, ki so jim bile za redni promet potrebne.

Napočil je dan 26. marca, ki je bil določen za naš odhod. Menili smo, da nas bodo poslali proti Lwovu in da bomo kaj kmalu sedeli v vagonih. Toda bilo nas je nad 100.000 mož, katere so razdelili na različne odhodne postaje. Še v vojašnici so nas predvsem odbrali in so sestavili čete po narodnostih. Poljake, Čeha, Slovence in nekaj Jugoslovancev so dali skupaj; Nemce, Madjare in druge pa zopet skupaj. Zbrali so nas v čete po 200 mož, vsaki četi so pa dodali, nam Slovanom po enega Kozaka kot »konvoja«, Nemcem in Madjarom pa po 4 Kozake. Videti je bilo takoj, da Nemcem in Madjarom nič ne zaupajo, nas so pa smatrali za zanesljive in za svoje brate, kar so tudi pozneje vedno dejansko dokazovali. Ob desetih dopoldne smo peš, v dolgih kolonah zapustili vojašnico ter krenili proti severu po cesti, ki vodi v Jaroslav. Pred odhodom je vsak dobil listek z zaporedno številko brez imena. Te listke smo potem pri severnih trdnjavskih vratih, pri Žuravici, kar minogrede oddajali v vreče, katere so držali ruski vojaki. Tako so točno vedeli, koliko mož je zapustilo Przemysl. Mi smo pa rekli: »Zbogom Przemysl! Vrnemo se le v svobodne slovanske države!«

(Konec.)

Drobne novice

Koledar

Četrtek, 9. aprila: Veliki četrtek, Marija Kleofora; Tomaž Tol., mučenec.

Novi grobovi

† V St. Vidu pri Stični je umrl Venulj Anton, tesarski mojster in dolgoletni ključar župne cerkve v St. Vidu. Dne 4. decembra je obhajal 75 letnico svojega rojstva. Naredil je mnogo streh, popravil ali prepleskal marsikateri zvonik. Ljubi Bog, kateremu je zvesto služil, mu bodi plačnik! Pogreb bo na veliki četrtek ob 8.

Usebne vesti

Profesorski izpit iz slovenske književnosti je naredil z odličnim uspehom g. Vilko Novak, suplent na realni gimnaziji v Mariboru. Iskreno čestitamo!

Izpit za pooblaščen inženjerja elektrotehnične stroke pred strokovno komisijo v ministrstvu za javna dela v Belgradu sta položila gg. inž. Stanko Fras in inž. Branko Vajda.

Iz vojaške službe. Odrejeni so: Za vršilca dolžnosti poveljnika 1. čete 21. pešpolka pehot. poročnik Miroslav Horvatič; za vršilca dolžnosti poveljnika 3. brzostrelne čete 21. pešpolka peh. poročnik Rudolf Svensšek; za vršilca dolžnosti poveljnika 2. brzostrelne čete 53. pešpolka peh. kap. I. razr. Mirko Stankovič; za vršilca dolžnosti poveljnika 2. brzostrelne čete 39. pešpolka peh. kap. II. razreda Franjo Hrdy; za vršilca dolžnosti poveljnika 6. čete 45. pešpolka peh. poročnik Štefan Gregorič; za poveljnika 2. čete 4. pešpolka peh. kap. II. razr. Alojzij Pelizon; za pomočnika učitelja peh. častniške šole peh. kap. I. razr. Vladimir Sirmik; za poveljnika pekarske čete zetskoga int. skladališča peh. kap. II. razr. Josip Majer; za vodnika 16. pešpolka peh. poročnik Stojan Grijak; za vodnika 2. bat. 23. pešpolka peh. poročnik Ivan Andriščak; za vodnika bolničarske čete Kosovske stalne voj. bolnišnice peh. poročnik Valentin Koropec; za vodnika 2. bat. 13. pešpolka peh. podporočnik Artur Hribar; na službo v valjevsko voj. okrožje peh. kap. I. razr. Andrej Kvaternik; na službo v šabacko voj. okrožje peh. kap. I. razr. Oskar Zuber; na službo v starobečesko voj. okrožje peh. poročnik Franjo Pevec; na službo v petrovgradsko voj. okrožje peh. poročnik Dragotin Laurič; na službo v bitoljsko voj. okrožje peh. poročnik Janko Štuhar; na službo v inpekcijsko pehote peh. kap. I. razr. Slavko Hudales; za vršilca dolžnosti orodničarskega častnika poveljnika bregalniške div. obzornega peh. podporočnik Peter Bizjak; za pobočnika 1. planinskega bataljona peh. poročnik Aleksander Stančič; za vodnika 14. čete obmejnih čet pehotni podporočnik Georgij Barbul; za vodnika 50. čete obmejnih čet peh. podporočnik Jurij Šostarič; za vodnika 64. čete obmejnih čet peh. poročnik Branko Mešič. — Napredovanje. Policijski agent II. razr. Ivan Jesenovec, pri obmejnem komisariatu na Raketu, je napredoval za policijskega agenta I. razr. — Sprejem v državno službo. V državno službo je sprejet kot dnevničar služitelj pri ljubljanski banski upravi Franc Kordin.

Dolžnost vsake žene je, da pazi na redno stolico, ki jo doseže z naravno

Franz-Josefovo

grenko vodo, ako jo jemlje vsak dan v manjši množini. Prava Franz-Josef-ova voda deluje milo, prijetno, naglo in zanesljivo.

Og.: -reg. S. br. 30474/36.

— Cenjene inserente opozarjamo, da sprejemamo oglase za velikonočno številko »Slovenca« do petka popoldne; vendar je želeli v interesu inserentov samih, da se oddajo oglasi — posebno večji in kliširani — že tekom današnjega dne.

— Izletniški vlak Ljubljana-Bistrica Boh. jez. in Rateče Planica. Na velikonočni ponedeljek, t. j. dne 13. aprila t. l., vozi na progi Ljubljana gl. kol. — Bistrica Boh. jez. izletniški vlak št. 920—919a in na progi Jesenice—Rateče Planica izletniški vlak št. 8620—8619a po naslednjem voznom redu: Ljubljana gl. kol. odhod ob 5.2, prihod Jesenice ob 7.2, prihod Bistrica Boh. jez. ob 8.2 ter prihod Rateče Planice ob 8.7. — Povratek iz Bistrica Boh. jez. ob 18.8, iz Rateče Planice ob 18.15 ter iz Jesenice ob 19.25; prihod v Ljubljano gl. kol. ob 21.11. — Izletniški vlak ima v obeh smereh postanke na vseh postajah in postajališčih, razen na postajališčih Medno, Gorenja vas, Rateče, Zablani in Sv. Jošt. — Za izletniški vlak si potniki kupijo izletniške karte po polovini (otroci od 4. do 10. leta po četrtini) vojni ceni, ki veljajo samo za navedene izletniške vlake. Nedeljske povratne vozne karte, kupljene v soboto ali nedeljo, dne 11. in 12. aprila, veljajo za povratek samo do ponedeljka, dne 13. aprila do 12. ure, ko mora potnik že prispeti na svojo prvotno vstopno postajo. — Denarni zavodi v dravski banovini na veliko soboto, dne 11. t. m., ne poslujejo. Združene bančnih in zavarovalnih zavodov za dravsko banovino.

Velik požar na Murskem polju. Preteklo soboto zvečer je v vasi Grava, župnije Sv. Križ pri Ljutomeru, izbruhnil nevaren požar, ki je vzmrljivo vso Mursko polje. Požar je od daleč izgledal tako strašno, da so v oddaljenih vaseh mislili, da gori cela vas. V resnici pa so pogoreli trije posestniki v imenovan vasi. Goreti je začelo pri Alojzu Horvatu, kjer je pogorelo vse do tal, kar je bilo goriljivega. Komaj so iz objemov plamena rešili dva otroke. V trenutku je bilo namreč vse v plamenu. Horvatu je zgorelo 6 glav goveje živine, 6 svinj, hiša, ki je bila lesena, do tal in vse orodje. Vseled silnega vetra je bila v par trenutkih v plamenu hiša in gospodarska poslopja sosedu Ivana Stamparja. Pri tem so rešili živino, sicer pa je zgorelo vse do tal, razen zidu. Veter je uničevalne plamene nesel še do tretjega sosedu Miheala Mariniča. Tudi temu so zgorela vsa gospodarska poslopja in hlevi. Hiša je ostala, komaj da so rešili živino. Tako so bili v trenutku prizadeti po požaru trije posestniki obenem. Vsa poslopja so bila krita s slamo. Pogorišče samo nudi žalostno sliko. Preplašeni obrazi pričajo o grozi, ki so jo prizadeti prestali. Prihitelo je na pomoč okoli 20 požarnih bramb od blizu in daleč. Vode je bilo sicer zadosti, pihal pa je hud veter, tako da je bila v nevarnosti vsa vas. Še danes ni jasno, kako je požar nastal. Prepričani pa so vsi, da je zažgala zlobna roka, ker drugače ni mogoče. Zavarovalnice ne bodo krile niti polovico škode, ki jo je požar povzročil. V sili pa bodo pomagala dobra srca.

Slovenska dijaška zadruga v Pragi. Nismo vam neznani, saj obstajamo že sedemnajsto leto in z vašo pomočjo vršimo samaritansko delo revnejšim slovenskim študentom, ki so radi prosvetnih odredb v naši državi primorani nadaljevati

študije v inozemstvu, in onim, ki hodijo v inozemstvo, dobro zavedajo se, da bo treba zategovati jermen do poslednje luknje, je zato, da vidijo in se nauče v tujini tega, česar pri nas še ni, in da potem svoje pridobljeno znanje nudijo domači grudi. Vsakdo, ki prejema podporo, ki je dolgočasno brezobrestno posojilo, se s častno besedo zaveže, da bo denar, ki ga je prejel v teku študija, začel v obrokih vračati pet let po dovršitvi študija. Na ta način denar vedno kroži in s tem je vsaj delno zagotovljena pomoč poznejšim generacijam. Obroki vračanja posojil so pa radi splošne krize zelo pičili in nekateri se kljub temu, da bi lahko vračali, za opozorila in terjatve slovenske dijaške zadruge ne zmenijo. Zato se obračamo, da bi mogli to svojo nalogo res vršiti, na slovensko javnost, ki je imela vedno doslej razumevanje za položaj slovenskega visokošolca v tujini, trikrat letno in to o božiču, veliki noči in velikih političnih z nabiralnimi akcijami. Kdor nas je o božiču prezrl, tega prosimo, da se nas spomni sedaj o veliki noči. — Odbor S. D. Z. v Pragi.

— Smarnice. Za letošnje pobožnosti je izšel III. del že po prejšnjih dveh zvezkih znane knjige »Marijina božja pota v Evropi«. Knjiga je odlično delo našega znanega in priljubljenega mojstra J. Lavtarija, konz. svetnika in župnika iz Rateč, ter obsega 157 strani velikega formata. Cena v platno vez. knjigi je 35 din. V Mariboru pa so izšle za maj »Slomškove smarnice«, katere je priredil mlg. J. Vreže. To so pravi Slomškovi »Misijonski govori« in pridige »Nebeško veselje«. Knjiga ima 213 strani in stane nevezana 18 din, vezana 28 din. Na razpolago pa so še druge knjige, primerne za smarnično branje, kakor Dr. Ahčin »Skrivnost Marijinega življenja«, vezana 36 din; Knjige »Smarnice Marije Pomočnice«, vez. 20 din itd. Vse te knjige se dobe v trgovini H. Nieman, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 2.

— Za veliko noč dvodnevni avtoizlet Sušak—Crikvenica! Cena 175 din. — Informacije in prijave v izletni pisarni Okorn, Ljubljana, hotel Slon.

— Pri zaprtju motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

— Srstice za gospode, spodnje hlače, ovratnike, kravate, nogavice najceneje pri F. I. Gorčar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in sl. Radenska vam obrani zdravje in mladostno svežost.

Ljubljana

Cerkvena glasba v stolnici

Veliki četrtek ob osmih pri pontifikalni škofovi maši: Haller: Missa septima (a capella), Rikovsky: Gloria iz Missa Loreto, Foerster: Gradual, Omačka: Ofertorij.

Veliki petek popoldne: Dr. Franc Kimovec: Pasijon po sv. Janezu (poje zbor bogoslovcev), Premrl: Improperia (moški zbor na koru). Zvečer se Pasijon ponovi.

Velika sobota (okrog ¼ 10 pri veliki maši: Missa de Angelis (koral), Foerster: Gradual, koralne večernice. Popoldne ob štirih pri slovesnem vstajenju: Premrl: z rezponzorij, Rihar: Zveličar naš je vstal iz groba, Premrl: Tebe Boga hvalimo; Vodopivec: Raduj se Kraljica nebeska, Kimovec: Zakramentu, Premrl: Zveličar naš od smrti vstane.

Velikonočna nedelja pri pontifikalni škofovi maši ob desetih: Franek: Missa solemnis za mešani zbor, orgle in orkester, Premrl: Gradual in sekvenca, Filke: Ofertorij.

Velikonočni ponedeljek pri pontifikalni proštovi maši ob desetih: Premrl: Missa in hon. s Christinae za mešani zbor, orgle in orkester, Premrl: Gradual in selvenca in Angelus Domini.

Obredi velikega tedna v Trnovem

Jutrnjice so v četrtek in petek ob 4 popoldne. Blagoslov ognja na veliko soboto ob ¼ 5. Skupne ure molitve pred božjim grobom bodo na veliki petek ob 3 do 4 za šolsko mladino; ob 6 do 7 za dekleta. Ob 7 petje žalostink in rožni venec. Od 8 do 9 ure za žene, od 9 do 10 za može.

Blagoslov velikonočnih jedil bo: ob 1 (na veliko soboto) na Barju, ob 2 na Lepem potu, ob ¼ 3 v krakovski kapelici, ob 3 v farni cerkvi, v konjušnici, na Opekarski cesti in pri mitnici. Ob pol 4 v Zeljarski ulici. Po procesiji še enkrat v farni cerkvi.

Pričetek procesije Vstajenja bo ob pol 5 uri. Na veliko nedeljo bodo sv. maše ob 6, ob 7 in ob 9. (Na Barju ta dan ni službe božje). Šolskih maš ob 8 in ob pol 11 ne bo zaradi počitnice.

Cerkvena glasba: pri slovesni sv. maši ob 9 na veliko noč: Brosig: IV. missa, op. 31; Graduale: Griesbacher; Ofertorium: Foerster; Tantumergo: Grum; Rihar: Skalojeve groba. Na belo nedeljo ob 9 slovesna sv. maša (prenos): Faist: V. missa, op. 16; Graduale: Griesbacher; Ofertorium: Foerster; Tantumergo: Goller. Ob darovanju slovenske velikonočne.

Krasne damske plašče

površnike in obleke za gospode ima v zalogi po najnižjih cenah

F. Lukič, Stritarjeva ulica

— Inserate za velikonočno številko, ki izide že v soboto zjutraj — sprejema naš inseratni oddelček ter podružnici na Miklošičevi in Tyrševi cesti samo do petka popoldne. Izjema je mogoča le pri osmrtnicah in nujnih neodložljivih objavah brez klišeev.

— Izredno velonočno čiščenje presv. Zakramenta za može in mladeniče se prične v ljubljanski stolnici drevi po opravljeni skupni molitveni uri ob devetih zvečer. Opravili bomo molitve za Veliki četrtek ozir. Veliki petek (23. ozir. 24. ura). Nočni častilci se zbore topot vsako uro v klopih pred božjim grobom in naj tvorijo zgornji del prvo, spodnji del pa drugo ekupino molilcev.

— Obreda umivanja nog se udeležijo danes, na veliki četrtek, dne 9. aprila 1968, v ljubljanski stolnici sledeči starši: Janez Marolt iz Kostanjevice, star 96 let; Andrej Slejško iz Kamnika, star 90 let; Janez Višič iz Ljubljane, star 88 let; Jakob Kozelj iz Senčurja pri Kranju, star 87 let; Janez Metelko z Rake, star 86 let; Janez Kosce iz Vodice, star 84 let; Alojzij Pittaro iz Ljubljane, star 83 let; Anton Adam iz Borovnice, star 83 let; Tomaž Bitene iz Ljubljane, star 83 let; Albin Ječič iz St. Vida nad Ljubljano, star 83 let; Ja-

Nestalno pomladansko vreme.

NIVEA CREME

Jugosl. P. Belersdorf & Co., d. s. o. j., Maribor.

nez Rigler od Sv. Gregorja, star 88 let; Jakob Grčman iz Ljubljane, star 74 let. Skupna starost starčev znaša 1020 let.

— Ljudska knjižnica v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7, I., na veliko soboto ne bo poslovala.

— Kreditna zadruga detaljnih trgovcev r. s. z o. z. v likvidaciji opozarja vse svoje upnike in dolžnike, da se bodo odslej priznala le ona vplačila, izvršena v pisarni zadruge v Trgovskem domu ali po položnicah.

— Prihodnji koncerti meseca aprila so: 15. pevski večer Antona Drmota, 17. aprila zvečer v Filharmonični dvorani koncert Radio-orkestra, 19. aprila ob 11 dop. mladinski koncert, 22. aprila koncert pev. zbora Smetana iz Plzna, 27. aprila produkcija šole Glasbene Maticice. Vmes je še izvedba Lisztovega oratorija »Kristus«. Torej vse-kakor hoga in raznovrsten koncertni spored.

— Vaš mož vas bo pohvalil, če mu boste dali za veliko noč Klešišovo šunko, ki vam jo dostavi na dom trdka Fr. Kham, nasproti kina Union, telefon 29-69.

— Zive ribe, postvri, krape ter razne sladkovodne in morske ribe vam nudi najceneje spec. trgovina rib. — Ogrinc Josip, Gradišče 7, telefon št. 2584.

— Huda nesreča v Strojnih tovarnah in livarnah. V Strojnih tovarnah in livarnah se je večeraj nevarno ponesrečil 19-letni strojni ključavničar Mihael Cerin, doma z Ježice. Cerin je bil že poprej zaposlen pri stikalni plošči ter ga je že nekajkrat oplazil električni tok. Večeraj popoldne pa se je Cerin toliko približal električni plošči, da je vani šinila električna iskra in je Cerin padel ter omedlel. Poklican je bil reševalni avto, ki je Cerina prepeljal v bolnišnico. Posebno hude poškodbe je dobil Cerin na nogah, tako, da je sedaj skoraj hrom. Zdravniki v bolnišnici se trudijo, da Cerinu rešijo življenje in zdravje.

— Prometna nesreča na Masarykovi cesti. Na kraju, kjer se stekata Resljeva cesta in Masarykova cesta, sta večeraj nekoliko pred poldnevom trčila dva osebna avtomobila. Prvega je vozil neki vojaški kapetan, drugega pa za njim dr. Jemec. V kapitanovem avtomobilu je bil tudi 32-letni ing. Luka Jovanovič, doma iz Črne gore. Kapetan in ing. Jovanovič sta pri trku dobila resnejše poškodbe po obrazu, medtem ko se dr. Jencu ni zgodilo nič. Dr. Jemec je sam nutil poškodovanca prvo pomoč in telefoniral po reševalni avto, ki je ing. Jovanoviča prepeljal v bolnišnico, kapetanove poškodbe pa so lažje značaje in mu ni bilo treba v bolnišnico. Poškodovana sta tudi oba avtomobila.

Maribor

Cerkveni obredi v stolnici

Danes in jutri ob 15. se pojejo žalne jutrnjice. Sv. opravilo se začne danes ob 7 in sicer je najprej škofova pontifikalna maša nato blagoslovljenje oli, slovesno sv. obhajilo duhovnikov in vernikov pri glavnem oltarju, prenos Najsvetejšega v Križovo kapelo in umivanje nog. Popoldne ob 18 so litanije trpljenja Jezusovega v Križevi kapeli.

Na veliki petek bo začetek opravil ob 8 zjutraj: čitanje pasijona, ob pol 9 počevčenje sv. križa in prenešanje Najsvetejšega v božji grob. Ob 19. uri je sklepna postna pridiga.

Na veliko soboto se začne sv. opravila ob pol 8 z blagoslovom ognja pred cerkvijo, nato sledi blagoslov velikonočne sveče in krstne vode. Ob 9 je slovesna sv. maša, pri kateri se ob glorijski oglasitvi zopet zvonovi. Popoldne ob 18 slovesne jutrnjice in ob pol 19 slovesno vstajenje s procesijo okrog stolnice.

Na velikonočno nedeljo so ob 5, pol 6 in 6 tihe sv. maše, nato blagoslovljenje velikonočnega jagnjeta, ob pol 7 peta sv. maša in pridiga, ob 10 škofova pontifikalna sv. maša, ob koncu apostolski blagoslov s popolnim odpustom.

Sukanec, krpanec, trake in modne potrebščine kupite v trgovini Ribarič, Rotovž.

— Oglase za velikonočno številko »Slovenca«, ki izide že v soboto zjutraj, moremo sprejemati samo do petka popoldne, in to samo osmrtnice, zahvale in male oglase. Vse druge inserate, posebno one s klišei, pa prosimo najkasneje do četrtega zvečer.

— V železničarski koloniji bosta ob velikonočnih praznikih vsak dan dve sv. maši ob pol 8 in 10. Ker je število obiskovalcev božje službe v zadnjem času tako zelo naraslo, da ne bi imeli prostora v kapeli bodo ob praznikih sv. maše zunaj na vrtu, poleg otroškega vrta. V nedeljo bo pri obeh mašah igrala železničarska godba, pri prvi — slovesni — bo pa pel pevski zbor mariborskih bogoslovcev. Obhajalo se bo med službo božjo. V koloniji se vršijo priprave za ta dan. Za službo božjo bo postavljen poseben oder. Za dostojno dekoracijo skrbijo dobri ljudje. Lepo veliko-nokno jutro obeta našim dobrim vernikom iz magdalenskega predmestja.

KRUH »TURIST« od Feiertaga je najboljši k prekalenemu mesu. Dobite a na Belnavski cesti 43, pri rotovžu, trgovina Skoza, Ulica X. oktobra.

— Koncerti, ki se je izjaval v torek zvečer v veliki dvorani Uniona, je bil v umetniškem pogledu višek, kar smo imeli tekom let v Mariboru na koncertnem odru podanega. Koncert je v vsakem oziru uspel in ga prireditelcem izredno priznanje, da so Mariboru nekaj takega omogočili. Smelo lahko trdimo, da je bilo to ena največjih koncertnih prireditelj sploh, kar se jih je v naši državi vršilo. Tudi v družabnem pogledu je bil koncert dogodek ter so se ga udeležili vsi vidni predstavniki mariborskega javnega življenja. Strokovno oceno o koncertu bo napisal naš glasbeni poročevalec.

— Revežem za praznike. V študentski živji v silni revščini uboga Kerenčičeva rodbina, ki smo jo v našem listu že večkrat priporočali usmiljenim srcem. Kdor bi hotel lem revežem pomagati za praznike, naj izroči darove v upravi »Slovenca« na Koroški cesti 1.

— Umrla je v Tomšičevem drevoredu 4. gospe Vodnik Terezija, soproga mizarja, v starosti 45 let. Naj počiva v miru!

— 10 let dela in uspehov. Največja mariborska tekstilna tvornica Hutter in drug, ki zaposluje sedaj že 1200 delavcev, bo imela le dni desletnico obstoja. Najlepše izpričevalo za velik socialni duh, ki preveva pod vodstvom lastnika g. Josipa Hutterja vse podjetje, je to, da ni bilo v vseh desetih letih v tej tvornici nobenega štrajka, dočim so se že vršili neštetokrat skoro v vseh drugih mariborskih tekstilnih podjetjih. Delavci so srečni, če dobijo zaposlilev v Hutterjevi tvornici, vedoč, da bodo dobivali pravično in da so takorekoč preskrbljeni za vse življenje. Želimo podjetju, ki je pokazalo v prvih 10 letih svojega obstoja toliko napredka in razmaha, da bi napredovalo in se razvijalo tudi v bodočnosti.

— Polovična vožnja je dovoljena za Mariborski teden, ki bo letos od 1. do 9. avgusta. Znižana vožnja velja od 30. julija do 11. avgusta.

— Dobava mesa za bolnišnice in dečji dom. Danes popoldne ob 11 bo IL javna ustmena licitacija za dobavo svežega mesa, mesnih izdelkov in drobovine za mariborsko bolnišnico in banovinski dečji dom. Licitacija bo v upravni pisarni bolnišnice.

— Nabavljalna zadruga — občni zbor. V nedeljo dne 19. t. m. se vrši v veliki dvorani Narodnega doma občni zbor Nabavljalne zadruge drž. nameščencev v Mariboru.

Celje

— Za velikonočno številko »Slovenca«, ki se razpošilja že v soboto zjutraj, sprejema naša uprava oglase samo še danes do 6. ure popoldne. — V petek popoldne do 12. ure moremo sprejemati samo še male oglase, osmrtnice in zahvale.

— Služba božja na vel. teden. V farni cerkvi: četrtek ob 7 sv. maša s skupnim obhajilom duhovnikov in vernikov. V petek ob 7 obredi s čitanjem trpljenja Kristusovega z odkrivanjem križa in z mašo predposvečenih darov, ob pol 8 zvečer litanije, nato cerkveni koncert. V soboto ob 6 blagoslovitev ognja, velikonočne sveče in krstne vode, nato slovesna sv. maša. Popoldne blagoslov jestvin ob 2 v Marijini cerkvi in ob 3 v farni cerkvi. Vstajenje ob 4 popoldne pri oo. kapucinih, ob 5 v Marijini in ob 6 v farni cerkvi. V nedeljo ob 10 slovesna sv. maša, popoldne ob pol 3 pridiga in darovanje za uboge. Na velikonočni ponedeljek ob 10 sv. opravilo pri Sv. Miklavžu, v farni cerkvi pa ob pol 11 tiha sv. maša. Pri sv. Jožefu nad Celjem: na vel. četrtek ob 7 slovesno opravilo, zvečer ob 7 molitvena ura; na vel. petek ob 7 obredi, zvečer ob 7 sv. križev pot; na vel. soboto ob 6 zjutraj blagoslov ognja, vel. sveče in krstne vode; popoldne ob 5 blagoslov jestvin. V nedeljo ob 4 zjutraj prva sv. maša, ob 5 Vstajenje in slovesna procesija, nato slovesno sv. opravilo. Zadnja sv. maša ob 8. Popoldne ob 4 slovesne večernice in petje velikonočnih pesmi.

— Občinstvo opozarjamo, da bodo brivski in frizerski saloni v nedeljo ves dan zaprti, v ponedeljek pa odprti samo popoldne.

— Združenje trgovcev za srez Celje, Gornji-grad in Šmarje pri Jelšah opozarja člane Združenja, da je uprava Združenja na svoji seji sklenila, da uvede za poslovanje s strankami uradne dneve ob torkih, četrkih in sobotah od 8 do 12.30. V ostalih dnevih je pisarna za stranke zaprta.

— Gasilsko predavanje. Prostovoljna gasilska četa priredi 15. t. m. ob 20 v Gasilskem domu gasilsko predavanje. Predava kapetan II. kl. gosp. Franjo Toš o vojnih plinih in napadih iz zraka.

— Kaj le pripovedujete. To pač ni mogoče; trije oervisi pa 60 din. In vendar je resnica! Vidi se, da še ničesar ne veste o novi trgovini s steklom in porcelanom Franc STRUPL, v Prešernovi ulici, ki je danes že odprta.

Trbovlje

Glasovi o shodu ministra dr. Kreka so prav ugodni po vsej dolini. Prvič se je zgodilo, da je prišel aktiven minister poročat na velik javen shod rudarjem, zato je bila udeležba tudi tako lepa kljub nepričnemu času. Všeč je bila tudi odkritost, s katero je g. minister opisal razmere, v katerih deluje in se bori skupaj z dr. Korošcem, in iskrenost, s katero je zagotovil vsi podporo g. ministra dr. Korošča in svojo v dobrobit delovnega ljudstva. Iskrena hvala g. ministru za vse njegovo prizadevanje! Četudi ni posebno vidnih uspehov, pa tudi za dobro voljo, s katero dela, smo mu hvaležni.

Hišni posestniki pri ministru dr. Kreku. V nedeljo se je zglasila pri ministru dr. Kreku tudi deputacija Društva posestnikov novih hiš v Trbovljah. Centralni tajnik g. Lukež je g. ministru izročil resolucijo o perečih zadevah posestnikov novih hiš. Posebno je g. ministru pojasnil, da so posestniki mnogo doprinesli k olajšanju stanovanjske mizerije po vojni, kljub temu pa se jih z nekatere strani označuje kot špekulante. Ker posestniki novih hiš ne bodo mogli amortizirati svoje dolgove tako hitro, je deputacija iz Trbovelj naprosila g. ministra, da se zavzame za to, da se davčna olajšava za nove hiše v industrijskih krajih podaljša tako, kakor je v mestih.

Pasijon ponovijo v Društvenem domu na veliki četrtek popoldne ob štirih za mladino in odrasle po znižanih cenah.

Zagorje

Občinska uprava je dobila petdeset komadov smrekovih in mecesnovih sadik, katere bo razdelila med kmetovalce brezplačno.

Velikonočna procesija bo letos ob pol 7 zvečer, in sicer po isti poti kakor ob sv. misijonu. Na Lokah pa bo Vstajenje v nedeljo ob pol 5 zjutraj.

Ljudsko gibanje v maren. Rodilo se je 9 otrok, in sicer 7 dečkov in 2 deklici. Poročila sta se Ivan Umek, steklar, in Šmit Ljudmila. Umrla pa sta Kosa Barbara in Klobučnik Frančiška.

Kontrola uvoza

Kaj kmalu po osnovni uvedbi vezanega deviznega gospodarstva jeseni leta 1931. so se pojavili glasovi, ki so zahtevali v obrambo naše valute bolj uspešne ukrepe, kot pa je bil sam pravilnik o deviznem poslovanju v dne 9. oktobra 1931. Že spomladi leta 1932. se je govorilo o kontroli uvoza po Narodni banki, ker se je pokazalo, da obstoječi devizni predpisi ne omogočajo pametnejše in bolj racionalne razdelitve uvoza po posameznih državah.

Kmalu potem pa so prišli tudi številni kliringi in z njimi vred nova vprašanja za našo gospodarsko politiko. Dokler smo bili v skoro vseh kliringih pasivni, pasivnost je znala doseči pol milijarde din. se tudi ni pojavljalo vprašanje kontrole uvoza, toda sedaj smo prihajali vedno bolj v aktivnost in je samo nemški kliring dosegel za nas aktivnost skoro pol milijarde dinarjev.

Tako je postalo aktualno vprašanje reguliranja uvoza in končno se je pokazalo, da smo vedno bolj navezani na izvoz v klirinške države. Iz »Glasnika zavoda za pospeševanje zunanje trgovine« št. 14. z dne 3. aprila 1936. navajamo te podatke o naši zunanji trgovini po državah. V odstotkih je znašal leta 1934. uvoz iz klirinških držav 53%, leta 1935. (radi izpada Italije) 51%, iz neklirinških držav pa je prišlo leta 1934 47%, leta 1935. pa 49% vsega našega uvoza. Pri izvozu pa se je pokazala večja važnost klirinških držav. Klirinške države so vzele leta 1934. 63% vsega našega izvoza, lani 61%, neklirinške države pa so kupile 1934 37%, 1935 39% vsega našega izvoza.

Trgovinska bilanca s klirinškimi državami je bila lani za nas aktivna za 562.9 milij. din (1934 534.3 milij.), pasivna pa smo bili v bilanci z neklirinškimi državami za 232.3 (229.4) milij. din. Še boljše sliko nam dajejo številke za 1929: tedaj je znašala aktivnost v prometu s kasnejšimi klirinškimi državami 1296.6 milij., v prometu z neklirinškimi državami pa je znašal za nas pasivni saldo 982.8 milij. din.

Tako je prišlo do tega, da moramo gledati na to, kako bi zmanjšali naše klirinške salde napram nekaterim državam. To je razvidno iz uradnega motivnega poročila o odloku o kontroli in diriganju uvoza s pomočjo plačilnih sredstev. Ta kontrola ima za svrhu oni del našega uvoza, ki ne odgovarja niti približno našemu izvozu v dotične države, usmeriti v klirinške države, da tako pridemo do naših terjatev. Poleg tega pa pomeni ta preusmeritev nadaljno nagibnost k izvozu v klirinške države, kar bodo ravno pospe-

Odbor za kontrolo - Zaenkrat za Nemčijo in Francijo

ševali ukrepi, ki bodo povečevali uvoz iz klirinških držav.

Kontrola uvoza.

Prvi odlok finančnega ministra dr. Letice pravi:

1. V svrhu reguliranja plačilnega prometa s inozemstvom se ustanavlja pri Narodni banki Odbor za uvoz. Dolžnost tega odbora je sestaviti listo predmetov, ki se bodo mogli uvoziti le tedaj, če se dobi predhodno dovoljenje Narodne banke za plačilo. V ta odbor pridejo poleg zastopnikov Narodne banke en predstavnik ministrstva financ in dva predstavnika ministrstva za trgovino in industrijo.

2. Na podlagi sklepov odbora za uvoz predlaga Narodna banka fin. ministrstvu spisek predmetov, za katerih uvoz je potrebno predhodno dovoljenje N. b. za plačila v smislu prve točke. Obveznost uvoznika, da za uvoz odrejenega blaga zahteva predhodno dovoljenje N. b. za plačilo nastaja 10 dni po objavi odn. spiska predmetov v Sl. novinah.

Kontrola vplačil v kliringih.

Drugi odlok fin. ministra pa določa:

1. V svrhu kontroliranja plačil obveznosti za uvoz blaga iz posameznih držav, morajo uvozniki ob carinjenju predložiti pristojni carinarnici v duplikatu izjavo o načinu plačila na obrazcih, katere izdaja finančno ministrstvo. To izjavo morajo uvozniki izročiti carinarnici za vsako pošiljatev, prejeeto iz inozemstva, katere vrednost prekaša 2000 din. Po en izvod zadrži carinarnica pri sebi in koncem vsakega 10 dni pošljejo N. b., drug izvod pa vrnejo uvozniku, ki ga ob opravičevanju valute izroči den. zavodu radi dostave Narodni banki.

2. Uvoznik je dolžan plačati uvoženo blago v roku, ki ga je v izjavi označil in na način, ki je določen po obstoječih deviznih predpisih in plačilnih sporazumih.

3. Do nadaljnjega odloka morajo uvozniki ob carinjenju predložiti izjave carinarnicam po uvozu ali izvozu blaga iz Nemčije in Francije. Od tega se izvzema priljaga potnikov.

4. Ta odlok se uveljavi 21. aprila 1936, od kar postane obvezno dajanje carinarnici predhodne izjave uvoznikov.

5. Do 20. aprila morajo vsi uvozniki blaga, uvoženega ali po izvozu iz Francije in Nemčije, prijaviti Narodni banki stanje dolgov na dan 20. aprila.

Banovinski proračun 1936-37

V »Službenem listu« z dne 8. aprila je objavljen proračun dravske banovine za 1936-37 v celoti, kot ga je potrdilo finančno ministrstvo. Že v svoji izjavi »Slovenec« dne 2. aprila 1936 je ban g. dr. Natlačen povedal glavne številke novega proračuna.

Predvsem je novi proračun prilagojen državnemu proračunu tako, da vsebuje skupno podatke za splošno upravo in podjetja, dočim so se proračuni za prejšnja leta delili v proračune splošne uprave in proračune banovinskih pridobitnih podjetij, zavodov in ustanov. Poleg tega so posebej izkazani izredni izdatki in dohodki v proračunu za razliko od rednih.

Redni izdatki znašajo 125.197.313, izredni pa 1.822.000, dohodki znašajo: redni 126.219.313, izredni 800.000 dinarjev.

Redni izdatki so razdeljeni sledeče: občni oddelek 6087 tisoč Din, upravni oddelek 784.820 Din, kmetijski oddelek skupno z izdatki za podjetja 15

milijonov 161.568 Din, prosvetni oddelek skupno 7.958.410 Din, tehnični oddelek 38.008.564, oddelek za socialno politiko in narodno zdravje 41 milijonov 828.381 Din, finančni oddelek 13.879.286 dinarjev, oddelek za trgovino, obrt in industrijo 2.621.150 Din, proračunski krediti 800.000 Din. V teh vsotah so vsebovani tudi izredni izdatki, katerih je, kot smo že navedli, 1.822.000 Din.

V naslednjem navajamo najvažnejše izpremembe v primeri s prvotnim predlogom proračuna, o katerem smo obširno poročali ob njegovi predložitvi bankemu svetu.

V proračunu izdatkov upravnega oddelka je nova postavka 40.000 kot prispevek za vojaško vež bališče. Povečano je število uradništva v kmet. oddelku.

V kmetijskem oddelku je nov izredni izdatek 100.000 Din kot prispevek za zgradbo kmet. kontr. in poskusne postaje.

V prosvetnem oddelku je vnesena postavka 40.000 Din kot podpora za gimnazijo v Murski Soboti.

Odpadli so izdatki za sokolske čete in okrevališča.

Nadalje sta v proračunu prosvetnega oddelka novi postavki: prispevki za stvarne potrebščine pomožnih šol in etanarina v Ljubljani 61.645, v Mariboru 26.500 din.

Dohodi banovine pa so naslednji:

Doklade 45.425.000, delež na skupnem davku na poslovni promet 2.900.000, trošarine 30.050.000, davki in takse 15.650.000, ostale ban. davščine 1 milijon 200.000, terjatve iz prejšnjih let (izredni dohodki) 800.000, razni dohodki 1.558.428, dohodki zavodov in ustanov 29.435.885 din, skupno 126 milijonov 213.313 din.

Zaradi zmanjšanja stopnje doklade od predlaganih 53 na 50% se je proračunski donos te splošne doklade zmanjšal od 41.390.000 na 39.020.000, nova je postavka delež na skupnem davku za poslovni promet v znesku 2.9 milj. din. Med troša-

v soucu vedno znova, da bi jo končno najboljše pogodili, tako skušajo tudi ti njega in njegovo umetnost v takem procesu najbolj dojeti. To doživlja kritika ob Jami leto za leto intenzivno, in je umetniku lahko hvala. Je samo še eno ime, ki človeka pri nas na isti način drži pri genoz njegovih del.

A zdaj dovolj o kritiki in še nekaj o Jami. Že čisto sem si belil glavo z vprašanjem, kako da je naturalistični impresionist Jama po svojih estradskih interesih tak humanist. Prides v razstavo in ne govoriš o aliki, temveč o antiki in podobnem. In človek mora resnično videti njegova dela, da tudi te postranske interese razume. Saj so izraz humanista kot le kaj.

Gledaš in vidiš: predvsem nobene romantike in nikakih podvlog v »tju« dežele, niti na zemljevidu niti v duši. Nobenih ekskurzij v Azijo in nobenih v čuvstvo. Ob Jamovih slikah mi hodi na um stavek Zielinskega, ki se v njem ta avtor čudi onim, kateri razlikovalcem klasične kulture nekako takole govorijo: »Kako le morete neprestano obravnavati eno in isto stvarino, ko je vendar že dosti znana. To je nezanimivo. Pojdite rajši v Orient, kjer je še toliko neodkrita.« — Isto bi človek lahko dejal Jami: »Čemu te večne krave, topoli, pastirji, zakaj ne alikate bolj zanimivih stvari?« A nemišelnost očitanja! Kajti ko gledam te njegove vedno iste predmete, imam vtis, da stojim pred grško plastiko, pred onimi arhaičnimi Apoloni in Korami, ki jih je še skoro brez števil in ki so si med seboj bratje in sestre, kakor Jamovi pastirji in kopalci. Toda v neskončni zvestobi znanemu ter nemu in istemu predmetu je grška umetnost dosegla svojo klasiko, spoznala svoje snovi in iz najmanjših zametkov dale največje dokaze svoje forme in umetnosti. Prav enako Jama, ki ne zapusti svojih modelov, ker je prepričan, da že en sam tak predmet zadostuje za eno celo umetniško življenje in se boš moral posloviti od njega, ne da bi mu bil izvil zadnjo skrivnost. To je duh resničnega, klasičnega humanizma, v umetnosti.

Krajina ima pri tem majhno vlogo, ni važna, to se pravi bistvu humanizma ne nasprotuje. Ni važen predmet, temveč umetniškovo razmerje do njega. En predmet je že jako mnogo, in preden preide ta ves v tvojo last, preteče dosti časa. Od prvih zaznav, ki so še popolnoma nejasne, pa

ALBUS

Dobiva se povsod!
Pazite na ime Albus!

rinami je izkazan skupni donos občnih ban. trošarin po uredbi o skupnih ban. trošarinah s 5,8 milj. Povečan je proračunski donos 2% na takse na prenos nepremičnin od 7 na 7,5 milj. din, nadalje tudi donos ban. administrativnih taks in doklad k drž. taksam po zakonu o takсах od 1,5 na 1,7 milj. din, odpadla pa je davščina na vodne sile v znesku 1,2 milj. din.

Autobusna zveza Ljubljana-Sušak

V petek, dne 10. aprila, otvori »Automontaž« d. d. v Ljubljani avtobusno progo Ljubljana-Sušak in sicer z vozovi, ki so bili od g. ing. Bloudeka specialno izdelani za dolge proge.

Ti vozovi, izdelani od g. ing. Bloudeka, predstavljajo mojstersko delo in vsekakor moderne tehnike. Zelo posrečena je izdelava sedežev, ki se bistveno razlikujejo od dosedaj običajnih. Vsak voz ima 27 posebnih foteljev, od katerih je vsak zase prožno montiran. Notranja stran voza je obložena s tvarino, ki znatno duši ropot. S tem je dosežena velika udobnost za potnika, tako glede mirne vožnje, kakor tudi glede nadležnega ropota.

Pri pogledu na te vozove se takoj občuti, da je delo izvršeno z veliko ljubeznijo. Ta uspeh je dosežen z domačimi delavci, s skrbnim delom in poštenostjo in le na ta način je bilo mogoče narediti tako dovršen voz, da nadkriljuje vsak inozemski izdelek.

Poskušna vožnja s predstavniki oblasti bo v četrtek, dne 9. t. m., da se bo kontrolirala proga z ozirom na vozni red. Z redno vožnjo se prične v petek, dne 10. t. m.

Vozni red za to progo je naslednji:
Odhod: Ljubljana 6.30 od hotela Mikliča.
Prihod: Sušak 12.
Odhod: Sušak 14.30.
Prihod: Ljubljana 20.
Cena: Ljubljana-Sušak 76 Din. Tja in nazaj 125 Din. Veljavno 8 dni.

Carinski dohodki

V teku proračunskega leta 1935-1936, torej od 1. aprila 1935 do 31. marca 1936 so znašali carinski dohodki v naši državi 752.623 milij. din, dočim je znašal proračun za to dobo samo 650 milij. din. Proračun je bil tako okoračen za nad 100 milij. dinarjev. Pa tudi v primeri s prejšnjim proračunskim letom je donos carin znatno narasel. Leta 1934-1935 so znašali carinski dohodki 660.71 milij. dinarjev in so torej lani narasli za 98 milij. din. Razvoj carinskih dohodkov v zadnjih letih kaže tale tabela (v milij. din):

proračun	faktični doh.
1930-1931	1564.36
1931-1932	1479.7
1932-1933	1053.7
1933-1934	894.6
1934-1935	685.3
1935-1936	660.7
1936-1937	700.6

Kot znano, je nova carinska tarifa zamenjala nekdanjo srbsko carinsko tarifo dne 20. junija 1925. Z uvedbo nove tarife so se carinski dohodki znatno dvignili ter že prvo leto trajanja nove tarife dali najvišje rezultate. V letu 1925-26, torej od 1. aprila 1925 pa do 31. marca 1926 je znašal donos carin 1788.6 milijonov. Prihodnje leto se je zmanjšal na 1682, 1927-28 na 1659.5 milijona, zmanjšanje se je nadaljevalo tudi kasneje in so znašali carinski dohodki 1928-29 1560, 1929-30 1530.04 milijona dinarjev. Največji padec pa je nastopil 1931-1932. Vse do leta 1934. so se zaradi zmanjševanja uvoza zmanjševali tudi carinski dohodki, v letu 1934-35 pa je bil zabeležen dvig od 635.3 na 660.7 milij. dinarjev, ta dvig pa se je nadaljeval tudi l. 1935-1936. Tudi novi proračunski predlog še ne računa z višjimi dohodki, zato je gotovo, da se bo pri izvajanju proračuna pokazalo baš na strani carinskih dohodkov veliko povečanje v primeri s proračunom.

Pravilnik o potniških uradih. Minister trgovine in industrije je podpisal pravilnik o potniških birojih (agencijah).

domače milo varuje Vaše perilo!

Znižanje obrestne mere pri Obrtni banki kraljevine Jugoslavije. Upravni odbor Obrtne banke kraljevine Jugoslavije je sklenil s 1. julijem znižati obrestno mero za vsa posojila pri banki za pol odstotka.

Novi sadrugi. Magdalenska stanovanjska zadruga za uradnike in delavce r. z. z. o. z. v Mariboru (načelnik Bizjak Alojz, prof.); Meljska stanovanjska zadruga za uradnike in delavce v Mariboru r. z. z. o. z. (načelnik Fajt Miro, davčni kontrolor).

Odlog plačil je odobrilo kmetijsko ministrstvo Hranilnici in posojilnici »Moj dom« v Ljubljani r. z. z. o. z. za 6 let od 14. marca 1936 dalje. Za stare vloge znaša obrestna mera 3% za dolgove pred 15. julijem 1935.

Vloge v daljamatinskih denarnih zavodih. Po podatkih Združenja bančnih in zavarovalnih podjetij za področje trgovinsko-industrijske zbornice v Splitu za 1935. so imeli denarni zavodi na tem področju vlog na knjižice in v tekočih računih konec leta 1930. 517.8 milij., 1931 407.96, 1932 399.6, 1933 380.35 in lani 370.44 milij. din. Denarni zavodi na Sušaku so imeli vlog konce leta 1930. 218.9, 1931 189.74 in 1934 153.7 milij. Vloge pri dubrovniških zavodih so znašale 1934 nad 90 milijonov. Pri vseh denarnih zavodih na hrvaškem Primorju in v Dalmaciji so znašale vloge 1930 860, 1934 po 613 milijonov dinarjev.

Borza

Dne 8. aprila.

Denar

Neizpremenjeni so ostali tečaji Curiha, popustila sta London in Newyork, narasli pa so Amsterdam, Berlin, Bruselj, Pariz in Praga.

V zasebnem kliringu je avstrijski biling na ljubljanski borzi popustil na 9.10-9.20, na zagrebški borzi na 9.12-9.22, na belgradski pa na 9.10-9.20. Grški boni so notirali v Zagrebu 30.65 do 31.85, v Beogradu 31 blago. Angleški funt je ostal na naših borzah neizpremenjen na 249.20 do 250.80. Španska pezeta je v Zagrebu natorila 6.25 do 6.35, v Beogradu 6.35 blago.

Nemški čeki so notirali v Ljubljani 18.95 do 14.15, v Zagrebu 18.80-14.00, v Beogradu pa 18.8158-14.0128.

Za italijansko liro (valuto) so plačevali denarni zavodi 3.12-3.17, za dolar pa 49.50-50.

Ljubljana. — Tečaj s primom.
Amsterdam, 100 hol. gold. 2971.00-2985.60
Berlin, 100 mark 1755.03-1769.50
Bruselj, 100 belg. 789.18-744.24
Curih, 100 frankov 1424.22-1431.20
London, 1 funt 215.02-217.67
Newyork, 100 dolarjev 4333.22-4369.63
Pariz, 100 frankov 288.28-289.72
Praga, 100 kron 160.83-181.94

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 1.928.931 Din.

Curih. Beograd 7, Pariz 20.2425, London 15.1775, Newyork 306.625, Bruselj 51.95, Milan 24.25, Madrid 41.925, Amsterdam 208.60, Berlin 123.46, Dunaj 57, Stockholm 78.25, Oslo 76.25, Kopenhagen 67.75, Praga 12.71, Varšava 57.825, Atene 2.90, Carigrad 2.46, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.685, Buenos-Aires 0.8475.

Vrednostni papirji

Ljubljana: 7% investic. posojilo 80-82, agrarji 46.50-47.50, vojna škoda promptna 354-357, begluške obveznice 61-63, 8% Blerovo posojilo 81 do 82, 7% Blerovo posojilo 71.50-72.50, 7% posojilo Drž. hip. banke 81-83.

Zagreb. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 80.50 den., agrarji 46.50-47 (47.50), vojna škoda promptna 357-358 (357), begluške obveznice 62 den., 7% Blerovo posojilo 72 do 72.50, 7% posojilo Drž. hip. banke 81.50-82. — Delnice: Priv. agrarna banka 248-247 (243), Trboveljska 125-130, Osješka slad. tov. 150 bl.

Beograd. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 81.75-82.50, vojna škoda promptna 358.25 do 359 (358.50), 4. (358.25), 5. 357.50-358.50, begluške obveznice 66.20-66.35 (66.20); 62-62.50 (62.50), 8% Blerovo posojilo 81.75-82.50 (82), 7% Blerovo posojilo 72-73, 7% etab. pos. (84), Narodna banka 6330-6370 (6350), Priv. agrarna banka 240 den.

Kulturni obzornik

Matija Jama

V Jakopičevem paviljonu razstavlja od 12. marca zopet Matija Jama, ki je od leta 1931 redni pomladni gost umetnostnega zavetišča pod Tivolijem. Katalog kaže 160 števil, v resnici jih je pa kakih deset več. Zbrana so starejša in mlajša dela in pestro med seboj pomešana; obiskovalec pa spozna mlajše, to je lanskeletne in nekatere predlanske stvari lahko iz kataloga, kjer zavzemajo prvih 47 števil. Slike so vse olje na platno, kakor je pri Jami navada.

Jamove vsakoletne razstave so dokaz železne energije in pridnosti na tistem snujočega umetnika, ki iz privatne strani svojega umetništva ni nikdar daleč javne afere. To je v današnjih plebejskih časih mnogo. Ampak njegove razstave so tudi neprostan apel, apel po svojem obetju, ne po besedah, ki bi jih utegnile spremljati, a jih ne. Poziv je sicer prvrti vrsti namenjen kulturni javnosti, toda kritike to ne zanima; ona je dolžna govoriti o tem, kar pomenijo Jamove razstave zanj.

V bistvu ima kritik v takem primeru, kjer se razstave tako trdovratno ponavljajo leto za leto, dva. oziroma samo dva izhoda. Radi pregoših sestankov, to bi bil prvi, ga prične stvar dolgočasiti in izgovarja se, kar je čisto človeško, da je o njej že vse napisal, kar je mislil, da je pesem vedno leta. A kljub temu vrže nekaj na papir, kar ni v bistvu nič, a vendarle sinonim za izpolnjeno kulturno dolžnost. — Ali pa ga prične stvar prav radi referna zanimati in to je drugi izhod. Pogloblji se vanjo, ujel si neki votek in problem in kar si napisal, ni vse, kar bi bilo mogoče napisati. Narobe: letos piše v zavesti, da Jama drugo leto spet pride, piše torej nekako »v času«, glede na prihodnje možnosti in na celoto in v bistvu nisi s pisanjem nikdar pri kraju. Umetnik ti je vsilil svoj zakon in red, da pišeš, kakor om alika. Nekaj subjektivnosti je šlo radi tega po vodi, toda ta ne boli, povrne jo novo izkustvo. Neprestani razgovori z umetnostjo ti namreč silno obogate, izbistre in izostre pogled, nobene druge akademije ne rabiš. Kakor slika oni figuro

do onih, ko že suvereno vladajo nad njimi, je dolga pot. Po Goetheju pa pomeni vsaka nova zaznava tudi svojstvo novega organa v tebi in zato je jasno, da življenje nikdar ne premine, četudi ostaneš večno pri enem predmetu, kajti če si ga na začetku sestavil samo od zunaj, je njegov obstoj v teku časa postal tvoja last, da bo na koncu poti sam iz sebe, to je iz notranjosti živel in trajal.

Na letošnji razstavi je Jama zbral dela iz raznih let in naveličani kritik (oni iz našega uvoda) si je dejal: »Ko bi ne bile stvari tako pomešane in ko bi jih bilo vsaj manj. Jama se je k temu smejal. Potem je v kritiku prevladal njegov antipod, oni resnejši, in je našel stvar v redu. Gledal je Jama pri slikanju posameznih snovi, tu krava, tu breza, tam pastir itd. Koliko razvoja med mlajšimi in starejšimi podobami, koliko novih vzgledov, novih zaznav na pr. od podobe »Kopalcev« (152), kjer so telesa še zelo preproste usnato-rjave ploskve, do »Kopalcev na Kolpi« (95), kjer so že boljše, a sonec jih preveč požira v kontrastih. Vse je že mehkeje na »Predici z otrokom« (48), kakor da je starka personificirana blagodejna svetloba, a vendar je vse to še daleč od »Parisove sodebe« (9). Tu luč ne obliha več teles, temveč ta žare od notranje bleščave, lucidnost snovi je dosegla višek, telo je samo vir zaslonjene mehke svetlobe. To je ona »notranja svetloba« (izraz je Jamov), ki jo daje človeku dolgotrajna služba predmetu ali problemu in ki se v njenem stadiju danes Jamova slika nahaja. A isto opažamo tudi drugod.

Stari »Šenklašč« (133) je ves vijoličnomoder in prav za prav ga ni razen v temi; tema, mislim, je v življenju slikarja štadij, ko predmeti še ne žive sami iz sebe. Dva kasnejša Šenklaščta gresta dalje (151), ampak oni pod št. 1 je v svojem nedosegljiv: ena najlepših naših podob tega konca Ljubljane. Isto je pri akupinah figur, kar se tiče njihovega razmerja do ozadja. Še pri »Vodnjaku« (49) ali na podobi »Kopalcev na Kolpi« (96) imamo grupe bolj v barvah in v ploskvah zajete ne toliko v svetlem zraku in prostoru kot na podobi 9. Tu pa je gotovo sproščena in živa tako, kakor so hise na sliki »Pri vrtarju« (8) del resničnega naravnega prostora in zraka.

Delati na znanem predmetu neprestano, ker je vsaka stopnja znanosti tudi vhod v novo ne-

znanoet, oziroma jo v sebi krije, to je gotovo humanistično, še več: klasična situacija. Nobenih ekskurzij v neznanu, ki jih pri Jami tudi nikjer ne vidimo in ki po njegovim imenom navadno figurira čuvstvo. Presenetljivo je, kako malo te robe srečamo v umetnikovem delu. To se miči čudno, saj ima končno opravka z barvo, ta pa kar rada postane simbol subjektivnosti. Velik del slovenskega impresionizma je zadolžen pri barvi take vrste, Jama ne. V smislu intencij njegovega slikarstva je barva vselej izvenobeno konkretno svojstvo predmetov in od njih neodločljiva. Če obstoja najmanjša možnost, da bi kdo v barvo zanesel kakor razvojnost ali evolucijo, se Jama takoj zagotovi, da je slika delana ob drugi svetlobi. Raison d'être barve je njena funkcija na predmetu. Oni vartu preobrat v tem ožiru, ki se je vršil ob koncu impresionizma v smislu osamosvojitve barv od predmetov, je odmeval v simbolizmu kakega Jakopiča, v slikarskem realizmu Jamovem pa ne. Tu je ostala narava v posesti svojih pravic, ki jih je moдрost umetnosti odvzela. Radi tega je barva Jamovih slik racionalna, okoro matematičnega duha.

Pred leti sem napisal, da Jama ni lirik, nego epik. Ta stavek se umetniku, kot sodim iz njegovih opomb, ne zdi ravno porečen. S temi oznakami je res težko, nikdar ne zadenejo pravega, a to da Jama ni lirik, ne pomeni, da je brez vsega čuvstva. Njegove slike so polne »čuvstva«, toda onega čuvstva, ki do dna preveva neutrudne iskalice resnice in lepote in ki nima nič skupnega s kakim sentimentom duše in afektov.

Konec koncev izgleda pri njem, ko da res ni v svetu njegovih podob nobenega razvoja razen neprestanega dovrševanja umetnosti upodabljanja, neprekinjenega dela na samem sebi, iskanja popolnega in resničnega človeka in slikarja, kar je o Jami tudi čisto pravilno trditi. Radi tega nima njegova umetnost kljub epičnim snovem na sebi nič literarnega, nič političnega, kar bi bilo mogoče eksploatirati, nego je po svojem bistvu ekskluzivno slikarska. Zadoščenje, ki ga njen visoki etos umetniku daje, mora biti enako silno, kakor je silna potreba, da bi se vse moderno umetnostno delo povrnilo k duhu teh starih zakonov ustvarjanja.

R. Ložar.

Procesija velikega tedna v Rimu. Veliki teden hodijo v Rimu proti koloseju takele procesije, ki izvirajo še iz davne dobe.

Daj nam danes naš vsakdanji kruh!

Koliko ljudem je ta prošnja očenaša najrazumljivejša, najpomembnejša, najiskrenejša! Kot prispevka za vso prehrano in vse potrebe ima seveda kruh v misljenju narodov velikanški pomen in prav nič se nam ni treba sklicevati na razna »krušna pisma« in »krušne razsode« srednjega veka ali na izražanje ljudstva, da »študira za kruha«, da razumemo veličino prošnje v očenašu. Saj pravijo ljudje: »Kruh in nebesa« sta najpotrebnejši stvari; ali »z vodo in kruhom vse premagas« ali: »Daj nam Bog kruha in soli, pa smo rešeni vseh skrbi!«

Kar pa je izvor vsega ljudskega mišljenja in občutenja, česar se oklepa vse upanje, hrepenenje in kar vsebuje vsa bojazen narodov, to je tudi zmeraj prepleteno s praznoverjem. A prav kruh je sijajen dokaz za to, da praznoverje ne vsebuje zmeraj kaj strahotnega, groznega in demonskega, marveč, da ima tudi mnogo ljubeznivih in radostnih potočkov. Kako pa naj bi tudi izviralo iz »nebeskega daru« in »sljubega kruhka« kaj drugega, ko prijazne misli, globoka hvaležnost, plemenito sočutje, božji strah in veselo zaupanje? Kruha in soli ni na razkošnih pojedinah, ki jih slavijo satan in čarovnice na Kletku.

Predvsem rodi kruh spet kruh. Na svatbi mora nevesta, preden začne jesti, vzeti kosček kruha z mize in ga za zmeraj shraniti, da ne bo nikoli stradeža v hiši. V svoj novi dom mora prinesiti kos kruha, pa ji ne bo nikoli zmanjkalo živčaja. Novorojenčku dajo kosček kruhka v usta ali mu ga položijo pod zibelko, da otrok ne bo nikoli stradal in zato naj tudi botri dajo kosček kruha otročičku. Če se kdo vseli v novo hišo ali novo stanovanje, nesejo notri najprej kruh: tako bo zmeraj dovolj vsakdanjega kruha.

Ta misel, da iz kruha izvira spet kruh, se pa kaj posploši, da pomeni kruh splošno: blagoslov, srečo, dober uspeh. Kdor ima rad krušno skorjo in kdor na vseh treh svetih večerih načne nov kruh, ga nikoli ne zapusti sreča. Kdor zaužije dosti plesnivega kruha, dočaka visoko starost. Nevesti skrivši vtaknejo kruh in sol v čevlje, kar ji prinese blagoslova in če sejejo žito, tedaj naj bo v vogalu sevnice zavrt kruh in denar, pa bo žetev obrodila.

Kruh, ki ga blagoslovijo na dan sv. Antona (17. januarja), prinaša lanenemu polju bogato letino. Če hočeš, da bo presno maslo dobro, vrzi v pinjo tri drobtinice kruha. Psi in druge živali uspevajo, če si jih prirediš s kruhom in so ti tudi zveste.

Ta blagodejna moč kruha se izraža tudi tako, da prinaša varstvo in pomoč zoper razne skušnjave, nakane in nezdore. Seveda — najprej zoper čarovnice in slične pošasti. Otroku dajo kruha in soli v plenice, v zibel, v oblekico, da ga ne zadenejo uroki, hudi po-

gledi. In sleherni človek je zavarovan zoper čarovnice, če mu kruh in sol pri sebi ali kosček skorjice v ustih. V posteljo novoporočenec denejo tri drobtinice kruha in tri kosčke oglja, da hudobni ljudje ne bodo mogli škodovati zakoncu. Ponekod dajo živini, ko gre prvokrat na pašo, skorjo kruha, da je čarovnice ne začarajo. A če je kaka čarovnica v sobi, je treba kruh položiti na mizo, pa ne more uiti ven. Če se je spremenila čarovnica v kako žival, naj človek s krušnimi zvaljki strelja vanjo in kar nenadoma se bo prikazala v človeški podobi.

K tem demonskim sovražnikom človeka se pridruži uničujoči element ognja, oblast hude ure in hudobni tat. Tudi zoper te tri strahote je kruh najboljši varuh. Da pogasiš požar, vržeš trikrat blagoslovljeni kruh v ogenj. Tudi tedaj, ko grozi toča ali neurje, lahko obrnemo veter nazaj in odpodimo hudo uro, če postavimo krušnoko pred vrata. damo kruh vanjo, ki ga v obliki križa razrežemo in pustimo nož notri. V tisto smer, kamor je nož obrnjen, se bo obrnila nevihta. Točo uženeš tudi, če dve štruci kruha križema položiš na pot ali če daš krušno košarico ven. Če daš tri krušne drobtine v denarnico, ti ne bo nihče mogel ukrasti denarja. Vzemi tri drobtine krušne skorje, tri ščepece soli in tri delčke masti in to drži nad ognjem in govori zarotilne besede, pa boš ugnal vse tatove in hudodelce.

Če želiš zvedeti, kakšno bo vreme drugo leto, zasadi na Silvestrov večer nož v nov kruh. Če postane nož vlažen, bo dosti močve; če ostane suh, bo pa vse leto suho vreme.

Kruh pa pomaga tudi spirščo zlih vplivov sončnega mrka, ali zoper rano s strelom, zoper blaznost in sploh je dober za razne bolezni — ljudi in živali. Mrzlico preženeš, če tečeš trikrat okoli mize in držiš pri tem v roki kos kruha, vreteno in štreno lanu. S tem bo prešla mrzlica, ki je v vodi. Ali pa zaviješ kruh in sol, zmoliš tri očenaše in vržeš to za hrbtom v tekočo vodo. Tudi plesniv kruh prežene mrzlico in še bolečine v trebuhu. Kačjega strupa se ubraniš, če na veliki četrtki zjutraj poješ kos kruha z medom. Tudi to pravijo: Če kak otrok ne more začeti govoriti, naj je beraški kruh.

V tesni zvezi je kruh z zobmi, ki so pač predvsem za to, da prenarejajo vsakdanjo hrano. Če dá nevesta tri kosčke kruha pod poročno posteljo, bodo imeli otroci dobre zobe. In zobje te ne bodo boleli, če ješ kruh, ki ga je že miška obglodala. Kadar je krava prvokrat breja, naj požre hlebec kruha, ki je vanj zapečen netopir, pa bo tele rejeno in tudi mleko bo dobro. Če ima konj koliko, se ga je treba trikrat dotakniti z loparjem za posajanje kruha.

In še eno bolezen pozdravi kruh: domotožje. Kdor se odpravi v tujino, vzame kos domačega kruha s seboj, pa se mu ne bo tožilo po domu. Tudi dekla, ki gre v službo, naj vzame domačega kruha s seboj in celó prašiču, ki ga prodaš, daj malo kruha s seboj, da se mu ne bo tožilo po domačem koritu.

Vsa ta velika ljubezen in vse spoštovanje in vsa previdnost, ki z njimi ljudstvo ravna s kruhom, je brez dvoma v zvezi z dejstvom, da je kruh po besedah sv. Pisma o zadnji večerji, simbol posvetnega Telesa Kristusovega. Ta zveza se najbolj izraža v »verci«, da ne smeš v kruh zasadi noža. Če to storiš, prebodeš Telo Jezusovo in kdor si odreže kruha na drugi strani štruce, ko je na eni že načeta odreže s tem tudi peto Bogu. In ko načnemo nov hlebec kruha, napravimo križ čezenj. In vsakega novega gosta sprejmemo s kruhom in soljo, kar je pristna slovanska in slovanska navada. »S kruhom se krega« pri nas, kdor zavže dobro službo ali zapravlja denar in »za kruha« delamo, skrbimo in se borimo, ko se zlasti dandanašnji vojskujemo s svetovno krizo in čakamo, kdaj bo spet res, da »kdor zgodaj vstaja, mu kruha ostaja«.

Čudna najdba na ližolu

»Cvetlična ura« je nekaka sončna ura: sleherni rožo moreš prisiliti, da se odpre, če ji daš tako ali tako luč — ali senco. Prav tako se vedejo tudi nekateri listi. Tako n. pr. listi fižola. Podnevi jih fižol prav na široko raztegne, proti večeru pa jih povese. A kako se vede fižol, če ga damo kam, kjer bo podnevi in ponoči ista luč? Skušnja je pokazala, da fižol še nekaj časa razpoteza in krči liste, da jih naravnava na dan in na noč. Pri tem se je »zaprti« fižol vedel natančno tako, kakor »tovariši« na vrtu. Isto vedenje ko pri čebelah!

Pošljite naročnino!

Junak z južnega tečaja

Kuhar in tiskar v večnem ledu

V Londonu živi kapitan Mills Joyce, kateri je štirikrat potoval na Južni tečaj v ekspedicijah Scotta in Shackletona, katerima je služil sprva kot kuhar, potem pa kot geolog in voditelj sani. On je tudi napisal prvo in doslej edino knjigo, katere je bila tiskana na ozemlju južnega tečaja. On je dosegel tudi rekord, da je dosegel napravljen najdaljšo vožnjo na saneh skozi ozemlje Južnega tečaja. Sam je častnikarju pripovedoval svoje doživljaje:

Pred 40 leti sem se kot ladijski vajenec prvič odpeljal v deželo bele večnosti. Postati ladijski vajenec v ekspediciji kapitana Scotta je pomenilo, da so se izpolnile sanje doraščajočega dečka. Peljali smo se v deželo večnega ledu in meni se je zdelo, da jadramo v veliko pustolovščino. Ekspedicija se je več ali manj srečno končala. Delali smo meteorološke poskuse, kateri pa so se mi zdeli tako odveč, kakor da bi trasirali železnico okoli Južnega tečaja. Kot mlademu ladijskemu vajencu se mi ni zdelo nič dovolj razburljivo. Izostal je veliki dogodek, o katerem sanjajo vsi 14-letni dečki. Kogar pa je ekrat zgrabilo hrepenenje po ledu, ta se ne otrese več svoje strasti, katere se od leta do leta še veča. Komaj smo se vrnili s prve ekspedicije, že sem se dal najeti za drugo ekspedicijo na Južni tečaj. Priprave pa so takrat trajale nekaj let. Medtem pa sem študiral geologijo in pa tisto najvažnejšo znanost ter umetnost polarnega raziskovalca, katerega se imenuje kuhanje.

Kadar sem bil prost, sem se pečal tudi s tiskarstvom. Kupil sem si malo ročno tiskarno ter obiskoval tiskarski tečaj. Prav gotovo pa je Gutenberg mnogo lažje izumil svoj prvi tiskarski stroj, kakor pa sem se jaz naučil njegove umetnosti. Vendar pa sem imel svoj načrt, katerega sem vsekakor hotel izvršiti. Poleg tega pa sem vedel, da bo polarna noč prinesla s seboj 6 mesecev dolgočasje, med katerim bi si s tiskanjem lahko krajšal čas. L. 1907. je Shackleton vnovič naskočil Južni tečaj. Najel me je za geologa. Naši poskusi so se pozneje izkazali za zelo važne. Najbolj zanimivi uspehi našega popotovanja in obenem tudi najbolj dragoceni sad pa je bila knjiga »Aurora Australis«, edina knjiga, ki je kdaj v ledeni puščavi bila tiskana. Ko smo bili v polarni noči obsojeni v brezdelno čakanje, so lastniki in raziskovalci popisovali svoje dogodivščine in skušnje ob Južnem tečaju. Jaz pa sem te spise urejeval in tiskal v delavnici, narejeni iz ledenih plošč. Pokrovi zabojev za živila so mi služili za platnice tistih 80 knjig, katere sem mogel v teku pol leta natisniti ob svitu oljnatih leščerbe.

Kakor smo pozneje zvedeli, so nas v svetu že imeli za pogrešane. Svet je že obžaloval našo smrt, medtem ko smo mi svoje dogodivščine v teh tiskanih knjigah reševali pozabi. Boznejem sem dobil 100 do 200 funtov šterlingov za vsak izvod te knjige, ki bo pač ostala edina, katere je bila kdaj tiskana v senci ledenikov Južnega tečaja. Druga posebnost moje zbirke z Južnega tečaja je dnevnik moje skoro enoletne vožnje s sanmi od Rossovega morja do ledenika Beardmore.

Takrat smo morali odriniti s sanmi, da bi Shackletonu pripravili skladišča za njegovo ekspedicijo, ki naj nam bi sledila. V določeni smeri smo rinili skozi neskončno ledeno puščavo ter na določenih krajih postavljali skladišča za živila. S svojimi vrliimi psi smo pretekli več ko 3500 km po ledu in snegu. Celih 210 dni se nismo sliki. Po cele dneve so naše brade bile primrznjene h kožuhom. Komaj smo se mogli premikati in taki smo drveli v svojih ledenih oklepih proti neznanemu cilju. Ali veste, kaj se to pravi? 210 dni se

nismo mogli umiti, ampak smo morali tekati kakor zarjaveli stroj. Vsak dan smo morali jesti iste konzerve ter vsak dan spat v zmrznjenih kožuhih. Pošteno smo se segreli samo zjutraj, ko smo kožuhe, v katerih smo spali, morali s silo trgati od tal, ker so bili čez noč k tlom primrznili. Shackletonova ladja je zamrznila v Weddelovem morju in mi smo morali svojo nalogo opraviti, da bi ekspediciji omogočili beg iz objema večnega ledu. Oči so nam skoro oslepele od snežnega viharja, kateri nas je po cele tedne zagrinjal v leden zavoj, naši udi so bili vsi otrpli in onemogli od skorbute, kateremu je eden izmed naših tovarišev podlegel. Vsi izbrani smo se končno vrnili v taborišče. Toda naša rekordna vožnja je bila brez koristi. Skladišča, katere smo tedaj napravili, še danes leže v ledeni puščavi. Shackleton jih nikdar ni rabil, ker pač po tej poti ni mogel nikamor.

Shackleton je bil tip polarnega junaka. Človeka, kateri nikdar ne obupa in ki tudi svojega razočaranja nikdar ni pokazal, kadar se mu je kaj ponesrečilo. Naša ekspedicija je bila vedno ločena od zunanega sveta. Meseca februarja l. 1916. je led našo ladjo zdrobil, kakor bi bila orehova lupina. Dolge tedne smo čakali rešitve iz našega letništva. Nekateri so svojo obup odkrito kazali. Le redki so še upali, da se jim bo kdaj posrečilo, da bi se zdravi vrnili v domovino. Le Shackleton se ni vdal. Šalil se je, smejal in bodril obupance.

Štirikrat so me že razglasili za mrtvega. Ko sem se vrnil domov, so me pozdravili kakor duha rajnega. Nekoč bi me bil skoraj pobral skorbut. Vendar pa hrepenenje po večnem ledu v meni ni zamrlo. Skrivnost južnotečajske zarje, kateri je posvečena moja knjiga, še vedno ni raziskana. Kdor je kdaj gledal polarno svetlobo, je ne more več pozabiti. Če me kdo hoče vzeti s seboj, sem pripravljen zopet iti na Južni tečaj.

Carinik na meji: »Za to-le srajčko boste pa morali carino plačati.«
Gospa: »Zakaj neki? Saj je srajčka za mojo porabo.«

Katoliški misijonarji v službi socialne pomoči

V Yochowu (Hunan, na Kitajskem) je vlada naročila in pooblastila španske kapucine, naj razdelijo med poplavljenke obleko, zdravila in 12.000 kg riža. To je zopet dokaz, kako veliko zaupanje imajo kitajske oblasti v ne-sebično delovanje katoliških misijonarjev.

Koza rešila pastirja

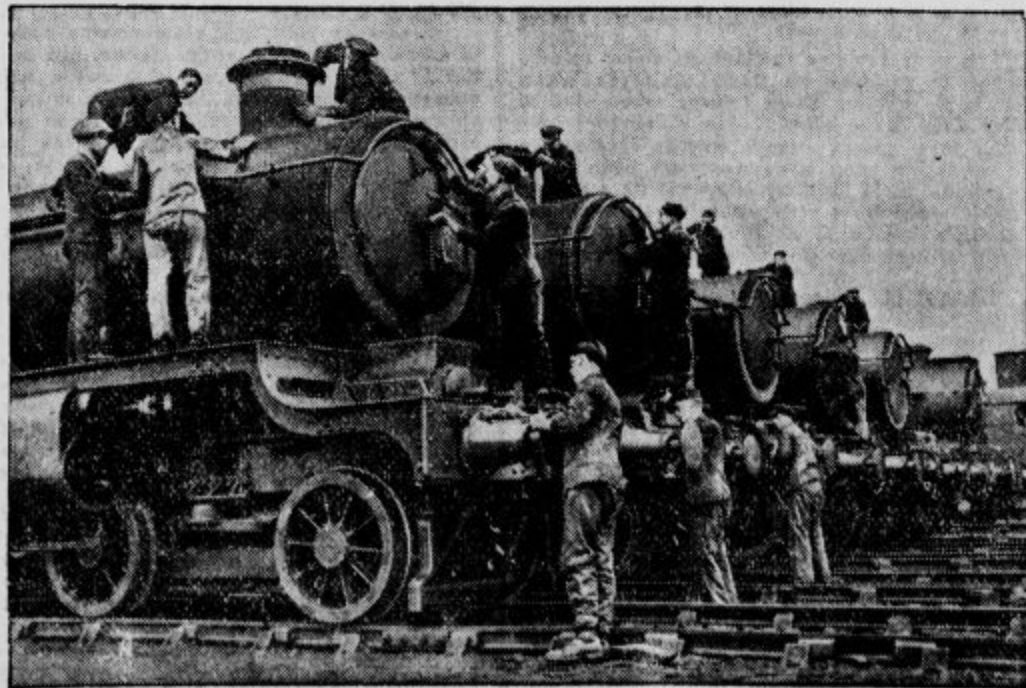
Kako ima včasih žival do človeka, ki z življajo lepo ravna, nekako hvaležno nagnjenje, je znano. Najbolj pa dokazuje to tale zgodba, ki se je zgodila v dolini Aosta v severni Italiji. Tamkaj je 70 letni ovčar Champurney pasel na planinah svoje koze in ovce. Na strmeh proda pa je starčka spodneslo, da je padel ter precej ranjen in nezavesten obležal na neki skalni polici. Krvavel je iz več ran na glavi. Ko bi se ne bil pravočasno zbudil iz omedlevice, bi ga bilo gotovo ubilo, ker je kmalu nato zdrčel nov plaz proda v dolino. K sreči pa ga je rešila stara koza, ki mu je bila zelo naklonjena. Videč, da ni pastirja, se je ločila od črede in šla po proda za starčkom ter mu začela lizati kri z glave. Potem ga je s svojimi nogami toliko časa suvala, dokler se ni zavedel. Bil je že skrajni čas, ker je v tistem hipu začel drčati proti polici nov plaz proda. Mož se je v zadnjem hipu lahko umaknil in bil tako rešen. Rešila ga je stara koza.

»Oprostite, prosim, ali ne stanuje v tej-le hiši družina Močilnikar?«

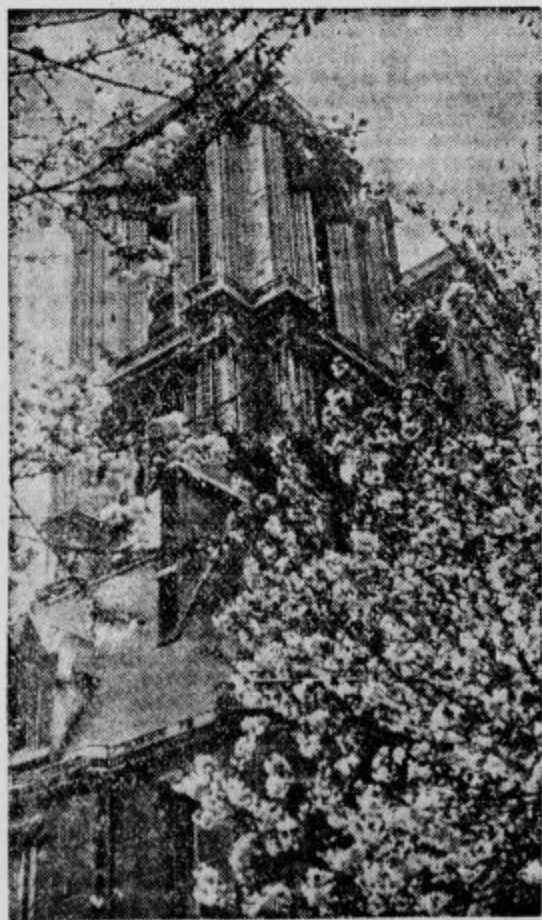
»Ne, pač pa v prvem nadstropju stanuje gospod Moč, v drugem pa gospa Ilnikar!«

»Hm — najbrže sta se ločila.«

Priprave za kronanje angl. kralja Eduarda VIII., kateri bo kronan majnika prihodnjega leta, se že vrše. Krojači že delajo državne obleke za angleške lorde. Lordova obleka, ki mora biti starinska uniforma, stane vsaka okrog 80.000 din.

Tudi stroji se pripravljajo za velikončne praznike. Angleške železniške družbe pripravljajo svoje stroje za veliko noč, ko bodo posebne vlake z Londončani vozili iz mesta na počitnice.

Pomlad v Parizu. Drevesa pred slovečo cerkvijo Notre Dame že bujno cveto.

Sport

Velikonočni turnir SK Mladike

Pod pokroviteljstvom predsednika ljubljanske občine g. dr. Adlešiča priredi SK Mladika na svojem igrišču v Mlad. domu na Kodeljevem na velikonočno nedeljo dopoldne ob pol 10. uri pokalni turnir s sodelovanjem Hermesa, Reke, Slovana in Mladike. Finale turnir bo popoldne ob pol 16. uri. Zmagovalec turnirja, kakor tudi zmagovalec v tolažilni tekmi prejme to krasno darilo. Na sporedu so 4 prvostvorne tekme, na katere vabimo ljubitelje nogometa.

Razpis

Smučarski klub Celje razpisuje na dne 12. in 13. t. m. na Okrešlju medkloboško tekmo v alpski kombinaciji za prvenstvo MZSP, ter klubsko prvenstvo. Tekmuje se po pravilih MZSP. Pravočasno do štartu mora biti tekmovalce, tekmovalke, kateri se izkaže z predpisano tekmovalno legitimacijo. Štart za tekmo v smučarstvu na Velikonočno nedeljo ob 10. uri sicer iz Savinjskega sedla na Okrešlju. Dolžina proge 3000 m, višina razlika 900 m. Štart za slalom na Velikonočni ponedeljek ob 10. Proga je dolga 800 m z višinsko razliko 250 m, katere se preskaka dvakrat. Prijave na predpisani prijaviščni sprejem do 11. t. m. gosp. Erwin Gračner, Celje, št. V. Wogt ter v Frischhofu 10 Din. — Nagrade: Prva v obeh skupinah prejmeta naslov prvaka MZSP v alpski kombinaciji ter častne diplome in lopa praktična darila, drugi in tretji diplome. Prvi trije klubski štani v obeh skupinah se nagradijo. — Razpisatelj razpisuje v razpisniku darila se vrši, po tekmi v Frischhofu domu. — Smučarski klub Celje.

Razpis

SSK Maraton priredi v nedeljo, dne 26. aprila 1936 ob 9 dopoldne na prostoru SK Zelenikarja na Tržaški cesti propagandno lahkonosilsko tekmovalje in to za verifikacijo in neverifikacijo članov klubov, vključene v JLAZ. Tekmovalje se vrši: za juniorje razreda B, juniorje razreda C, senilje v posameznih panogah in senilje v peterboju (prvi del olimpijskega desetboja). — V Juniorsko B skupino spadajo juniorji rojeni leta 1920 in 1921, v skupino C pa juniorji rojeni leta 1918 in 1919, ne omejuje se na starost, ki so jo dosegli med letom. — Panoge peterboja so dolocene za tekmovalce, ki tekmujejo v vsem peterboju. V peterboju se tekmuje: skok v daljavo in met krogle po tri poskuse, skok v višino, po tri poskuse pri vsaki višini in pri tekmi na čna. Točke se štejejo po najnovejši tabeli za olimpijski desetboj. — Tekmuje se dolga 429 m, ima dva nedvigljena zavoja ter je pokrito z makadami. — Prijave s prijavnico 1 Din za osebo je poslal tajništvo SSK Maratona, Koroska cesta 1, do 22. aprila ob 12. ali tisti dan k trebam (ob 30 pri Orto). Poznalne prijave se ne bodo upoštevale. — V ostalem se tekmuje po pravilih JLAZ. — Točke tekmovalcev: 1. Tek 100 m senilji (za peterboj); 2. Tek 100 m juniorji B-C (predtekmovalje); 3. Met krogle 1 m pol kg juniorji C; 4. Met krogle 4 kg juniorji B; 5. Skok v daljavo, senilji (za peterboj); 6. Skok v daljavo juniorji B-C; 7. Tek 1500 m senilji (samostojno); 8. Tek 1500 juniorji C; 9. Met krogle senilji (za peterboj); 10. Met krogle 400 g juniorji B-C; 11. Tek 1000 m juniorji B; 12. Skok v višino senilji (za peterboj); 13. Tek 5000 m senilji (samostojno); 14. Štefeta 4 krat 100 m juniorji B-C; 15. Tek 400 m senilji (za peterboj). Podvezno prvenstvo in alpski kombinaciji.

Zmaga Hermesa v namiznem tenisu v Zagrebu

Dne 4. in 5. aprila se je vršilo v Zagrebu prvenstvo mesta Zagreb v namiznem tenisu. Tekmovalje se je udeležilo 40 igralcev. Sodelovali so tudi Slovenci in to državni prvaki Marinko in seniljski skupini in Kosmina (oba Hermosa, Ljubljana) in juniorjski skupini.

Kosmina je s lahko odpravo vse nasprotnike. Najbolji konkurent mu je bil Ratković (Ymca, Zagreb). 1. Kosmina proti Ratkoviću 3:2, 31:17, 31:21, 31:14, 2:21. Tu je Kosmina prevzel set pri stanju 2:3. 21:16; proti Horškoviču 3:0, 21:13, 31:19, 21:13; Demeu 3:1, 18:31, 31:15, 21:15, 21:19. 2. Ratković (Ymca, Zagreb), 3. Horškovič (Makabi, Zagreb). — Kosmina se je pokazal kot talentiran igralec, ki bo šel, ko dobi nekaj več rutine, še laže uspehe. Dobro bi tudi bilo, če bi na vsakem tekmovalcu vzel vse borbe za resne in tako ne izgubljal po nepotrebnem seta.

Pri seniljskih sta se brez težkega boja priborila do finala Marinko in Seneković (Maribor), ki je nastopil za ZKD. Glavni konkurenti Heimerler, Mayerja in Maksimoviča ni bilo. Znak, se ni mogoče doznati. Vsekar so imeli lepo priliko, da se na lastnih tleh revanširajo za poraz na državnem prvenstvu v Osijeku. Zdi se pa, da bodo počasi le morali priznati premoč Slovencev v tem športu, ki si so jo priborili z treningom in zopet samo z treningom, brez kakršnihkoli borb.

Marinko je v vseh borbah dokazal, da nosi naslov državnega prvaka zasluzeno. Najbolji napeta je bila igra s Senekovićem. Vendar je slednji igral čisto pasivno. Niti enega napada ni bilo mogoče videti z njegove strani, tako da se tudi prava premoč Marinka ni mogla izkazati.

1. Marinko (Blaži) 3:0, 21:11, 31:13, 21:17; Dominos 3:1, 21:18, 21:10, 18:21, 31:16; Seneković 3:0, 23:21, 21:16, 21:14; 3. Seneković (ZKD), 4. Dominos, 4. Blaži.

V parih gospodov sta nastopila Marinko in Seneković in zmagala v finalni borbi proti rutinarima Zagrebčanoma Dominos-Weiler 3:2 (21:18, 18:21, 31:17, 16:21, 21:14).

Slovenski tekmovalci so nagradi dobri vti. To je bila zadnja tekma predpriprava za mednarodni miting v Mariboru, dne 19. t. m., kjer bodo sodelovali tudi ostali Zagrebčani (Heimerler, Mayer, J.).

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

Roman

V spominu se mu je obudila podoba revne izbe z znanim opravo. Štiriletni deček, zavrt v cunjce, čepi za ognjiščem, na katerem sedi mati in drži s čemernim, zgubanim obrazom lončeno akodeklo kave v rokah. Molče prazni eno skodelico za drugo, dokler ne zaropčejo zunaj težki koraki. Zdaj krije posodo in v izbo se opoteče oče, pijan in s steklenimi očmi. Za pozdrav zakolne in deček za ognjiščem začne trepetati. Ve, kaj ga čaka.

Forbeck se je zvraval, kakor bi hotel s silo odpoditi te spomine.

»Ali ste zgodaj zgubili svoje starše?« je vprašala Gundi Kleesberg ganižena, dočim je Kiti molče sedela in imela bled obraz.

»Mati mi je umrla, ko še nisem bil pet let star. Nekaj mesecev nato se je ponesrečil oče.« Forbeck je spet umolknil.

Pred očmi mu je vstala podoba istega večera, ko očeta, kakor po navadi, ni bilo domov. Na noč potem so ga prinesli. Ljudje so se gnetli v izbo, vrščali vse križem. Ni trajalo dolgo. Ljudje so se spet porazgubili in za ognjiščem je ob pepelu čepel mali deček in se v strahu oziral proti seneni postelji, ki je z nje kapljala voda. Ura je minula za uro, oče je ležal nepremično; tudi smrtdi. Glad je prišilil dečka, da je zlezal iz svojega kota. Videl je, da se z očetove obleke cedi voda; mokri lasje so viseli čez odprte oči. Tako, s strašnimi zamodrelimi ustnicami, tako nepremično je pred pol leta ležala mati na isti postelji. Po vseh udih se treslo in v divjem strahu, kakršnega zbudi smrt tudi v tistih, ki ga ne pripoznavajo, je zbežal otrok kričeč iz izbe in prebil noč pod milim nebom na hišni klopi. Zadnja mi-

avstrijka reprezentanca, ki si je v Pragi v finalu priborila naslov svetovnega prvaka z zmago nad Romuni (5:4), ki so lansko leto premagali našo reprezentanco v Zagrebu z 9:7.

Turistično športni odbor. (Službeno). Opozorjajo se vsi ljubiteljski ljubljanski klubovi, da bo g. Klein v nedeljo dopoldne ob 10. uri na vseh mestih, ki skakalce, v ponedeljek dopoldne ob istem času za vse tekmalce. Trening, ki se vrši na igrišču ASK Praterje, je obvezen za vse kandidate za reprezentanco Ljubljane, ki nastopi v Grazu, dne 23. in 24. maja. — Predsedstvo.

Odbor za izvedbo velikonočnega turnirja SK Mladike. — Seja odbora bo drvi ob pol 20 v Mladinskem domu na Kodeljevem. Ker so bodo na seji izbrali parni in odobrili proponente, vabimo delegate sodelujočih klubov, da pridejo na sejo.

ZSK Hermes. Seja centralnega odbora bo v petek, dne 19. aprila, pri Mikšiču, ob 19.30. Odborniki polnočtovino.

LZSP (službeno). Sklepi 24. redne seje LZSP dne 3. aprila 1936. — Sprejme se nov klub v članstvo in sicer Akademski športni klub v Ljubljani. — Verifikirajo se za Sm. Ljubljano gg. Nušič Stefan in Orsborni Avguštin za Akademski športni klub pa gg. Zvon Davorin in Dolonc Karel. Prihodnja seja bo 16. t. m. ob 20 v danški sobi kavarnе Zmone. — Opozorjamo vse klube, da pošljejo na 5. redno letno skupščino LZSP, ki se bo vršila 17. t. m. ob 20 svoje delegate, katerim so izstavili pravilne povabilnice z navedbo, kdo ima glasovalno pravico.

Mladim materam

In ženam po večkratni nosečnosti pomaga naravna

Franz-Josefova

grenka voda — največkrat že v malih množinah — k rednemu delovanju črev.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 13485, 3. V. 35.

Ptuj

Ustanovitev krajevne organizacije JRZ v Ptuj. V nedeljo, 5. t. m. je bil ustanovni občni zbor krajevne organizacije JRZ v Ptuj pri veliki udeležbi članov in somišljenikov. Zbor je otvoril in vodil g. dr. Alojz Remec, ki je v daljšem govoru obrazložil pomen in namen te stranke. Pri volitvah v odbor so bili soglasno izvoljeni sledeči člani: gg. dr. Alojz Remec, predsednik, Miha Branič, podpredsednik, Franc Prapor, tajnik, Janez Rutar, blaginjak; odborniki: gg. profesor Franc Alič, zdravnik dr. Franc Brumen, šolski upravitelj Anton Rusjan, čevljarški mojster Matija Lesenikar, trgovec Martin Vrabl in davčni uradnik Albert Primc.

Požar. V Gerečji vasi, občina Slovenja vas, so imeli zaporedoma dva požara. Prvikrat je gorelo gospodarsko poslopje posestnika Stefana Rozmana, kateremu je zgorela žitnica, živinski blev, skedenj in kolarnica. Zrtve požara je gospodarsko orodje, velika količina sena in repe, ter veliko število perutnine. Škoda znaša 30.000 Din. — Ogenj se je razširil še na gospodarsko poslopje Janeza Kaiserbergerja. Domačim gasilcem se je posrečilo ogenj pri Kaiserbergerju pravočasno ugasiti, tako da utrpi le škoda le 5.000 Din. — Drugi požar je izbruhnil naslednjega dne, to je 6. t. m. pri posestniku Juriju Brglezu. Tudi temu so zgoreli vsi gospodarski objekti z vsemi poljskimi pridelki in gospodarskim orodjem vred. — Škoda je ocenjena na 30.000 Din.

Novo mesto

Nočno češčenje presv. Rešnjega Telesa. Kakor je v mnogih krajih že v navadi, vpelje letos tudi pri nas KA nočno češčenje presv. Rešnjega Telesa. Molbi bomo sv. skrivnosti na vel. četrtek od 9 do 11, na vel. petek pa bo enourno češčenje v božjem grobu kapiteljske cerkve četrte ure po večernem govoru. Za oba dneva so na češčenje vabljeni vsi fantje in moške iz Novega mesta in okolice. Veliki četrtek bo češčenje v dveh skupinah, prva od 9 do 10, druga od 10 do 11.

Škofia Loka

Nov grob. Za posledicami splošne oslabelosti je umrl 72letni Bokal Jožef v vasi Zmirec pri Škofji Loki.

Športni klub Sora je odigral preteklo nedeljo prvenstveno tekmo s Svobodo iz Trčiča. Zmago si je priborila Sora. Na velikonočno nedeljo bo zopet prvenstvena tekma in sicer na Jesenicah s klubom Bratstvo. Članom agilnega športnega kluba želimo veliko uspeha!

Avtopodjetje g. Eržena ima lep nov avto, katerega prva daljša pot bo za velikonočne praznike na Sušak. Avto je zelo udoben in zato upamo, da se bodo udeleženci izleta na Sušak kar najbolje počutili.

cel, ki mu je šinila skozi glavo, preden je zaspal, je bila: kdo me bo jutri topel?

Prerašeno je upirala Kiti svoj pogled v Forbecka. Kakor bi se budila v njej slutnja o trdem otrostvu, ki se je akralivo v njegovih skopih besedah. In Gundi Kleesberg je rekla ganižena: »Tako zgodaj že sirotla? Kdo je akrel za vas, ko so vam umrli starši?«

»Nihe. Dve leti sem živel —, lahko se skomignil z rameni in ni dokončal stavka. »Potem sem smel pasti gosi in nastopili so boljši časi. Spal sem v občinski hiši, vsak dan sem bil sit in začetni nekaj ko veselje. Gozd, travniki, potok, sonce, to je bilo moje bogastvo. Iz tega sem živel. Samota je zorila moj otroški razum, začel sem misliti, začel primeirati svoje življenje z življenjem drugih otrok. Nevoščljiv nisem bil nikoli. A vedno je živelo v meni hrepenenje in me peklo v srcu.«

Gundi Kleesberg se je morala nenadoma spomniti na svoje besede o »dobri otroški vzgoji«.

»Pol ure sem preležal zunaj in pritiskal glavo v travo. Ko sem se najokal do utrujenosti, sem začel sanjariti, začel s prstom ali s šibo črtati po pesku, risati z ogljem hleve in skednje na zidove. Risal sem hiše z vrtovi, risal moje gosi in druge živali, cerkveni zvonik s soncem nad njim, ljubega Boga in hudiča. In končno sem poskusil posneti tudi človeško podobo.«

Forbeck je obmolnil, nežni obrisi izpod krila kukajoče nočice, ki jo je baš alikal, so terjali vso njegovo pozornost. Prešlo je nekaj časa, preden je zopet spregovoril: »Kmalu so začeli po vasi govoriti o mojih češčarjih na način, ki ni bil zame nič razveseljeval. Gospodariji lepih belih zidov niso vedeli povedati o meni nič kaj dobrega. Nasmešnil se je. »Zgodaj sem se moral navaditi, trpeti za svojo umetnost.«

Potem je utihnil in delal s podvojenim vnemo dalje, kakor bi ne vedel povedati ničesar več. Kleesbergova pa s tem koncem ni bila zadovoljna. »In — kako se je zgodilo ono? S pro-

Naznanila

Liubljana

1. Društvo »Dalo in skrbnostno« obkružuje svoj redni občni zbor za nedeljo, dne 19. aprila t. l. ob pol 10 dopoldne v vrtnem salonu hotela »Loyd«, s sledečim devetim redom: 1. Obkružje sapianika sadnjega obnovega zbora; 2. poročila funkcionarjev; 3. volitev novega odbora in 4. slabačnost.

1. Nočna služba imajo lekarnar: dr. Kmet, Tyrševa cesta 6; mr. Hočevar, Celovška cesta 62 in mr. Garšne, Moste.

1. Odbor »Društva likovnih umetnikov« sklicuje članski sestanek, ki bo v četrtek, 8. aprila ob 20.30 pri Slonu in vabi tovaršice, da se sestanka v svojem interesu udeležijo.

1. Fantovski odesk šentpeterskega prosv. društva ima danes ob 8 predsvaje g. Stanka Jagliča. Udeležba obvezna za vse člane.

1. Antoh Drmoča, naš mnogo obetajoči pevec tenorski, koncentriral v sredo 15. t. m. v Filharmonični dvorani. Njegov spored s sodelovanjem prof. Janka Ravnikar nam prinaša vredno domaćih in tujih samopisov ter prilje napomembnejših oper. Odkladi nepoh, ki ga je imel sinoči na svojem gostovanju v Verdijevi Traviati v naši operi, najboljši in najlepši priporočila obisk njegovega koncerta: »kateroga so vsotomice v prodoradi v knjižarni Glasbene Matice.«

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Četrtek, 9. aprila, 12 Orgelski koncert (plošče). — 12.45 Vremenska napoved, poročila. — 13. Napoved časa, objava sporočila, obvestila. — 13.15 Ruska duhovna pesmi (plošče). — 14 Vremenska poročila, borzni tečaj. — 14.30 Ruska glasba (radijski orkester). — 14.40 Pogovori s poslušalci. — 15. Napoved časa, vremenska napoved, poročila, prva sponzura, obvestila. — 15.30 Nacionalna ura: Sokolske predavanja (iz Beograda). — 20 Branje iz sv. pisma, nato petje psalmov (Glasbeni bogoslovci). — 30.40 Instrumentalni dueti (klavir: gđ. Melita Gnjec, harmonika: gosp. Dimitrije Kaškarov). — 21.30 Pesmi in aperi (sodelujejo gospa Franja Bernot-Golobova, gosp. prof. Marjan Lipovšek in radijski orkester). — 22. Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sponzura. — Konec ob 22.15.

Drugi programi:

Četrtek, 9. aprila — Beograd: 20. Koncert pevkega dr. Mokrjanec. — Beograd 11: 8. Duhovni koncert pravoslavne cerkvene zbora, 14. Mirkovičev predavanje »Krištosovo upanje za svet«, 17.45. Stefanovičev predavanje »Krištos v zgodovini«, 20. Prens koncerta iz normalno valne belgrajske radijske postaje — Zagreb: 20. Bachova masa v b molu — Dunaj: 10.30. Bachove skladbe, 19.45. Cherubinijev »Requiem«, 30.15. Dunajski filharmoniki, 22.20. Beethovenov godalni kvartet — Budimpešta: 19.15. Mozartov koncert za flavto, 19.40. Ujhačev pastil, 22.35. Orkestralna glasba — Trst-Milano: 17.15. Komorna glasba, 30.45. Pastil, 22. Orgle — Rim: 17.15. Klavir in noče, 30.35. Duhovna glasba, 22. Orgle — Praga: 19.10. Voliana, 19.40. Vokalni kvartet poje pesmi o pomladi, 30. Kaprinska igra »Salomita«, 31. Orkestralna glasba, 32.15. Labka glasba

Št. 961-36.

Razglas o licitaciji

Občina Murska Sobota razpisuje za oddajo gradbenih del za težaška, zidarska, železobetonska, tesarska, krovška, kleparska, mizarska, ključavničarska ter parketarska dela pri gradnji Delavskega doma v Murski Soboti v skrajšanem roku.

I. javno pisмено ponudbeno licitacijo na dan 27. aprila 1936 ob 11 dopoldne v občinski pisarni v Murski Soboti. Pojavila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravnih stroškov dobivajo med uradnimi urami v občinski pisarni v Murski Soboti.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote uradnega proračuna, ki znaša za:

1. težaška, zidarska in železobetonska dela	655.608.40 Din
2. tesarska dela	15.000.— Din
3. krovška, kleparska dela	38.632.50 Din
4. mizarska dela	100.440.— Din
5. ključavničarska dela	72.873.— Din
6. parketarska dela	45.682.— Din

Ponudniki morajo položiti 10 odst. kavcijo do 10 dopoldne na dan licitacije pri davčni upravi v Murski Soboti.

Dne 7. aprila 1936. Občina Murska Sobota.

Restavracija "pri Levu"

za praznike sveža vina, liter od 8 Din naprej (samo čez ulico).

Kraški teran v kvaliteti brez konkurence.

»Zlatno brdo« (Smederevo).

Prihodnje dni izbira morskih rib.

Napravite ta presenetljivi

poizkus s svojim pudrom

Milijoni žena so bili nenavadno presenečeni po izvedbi tega izrednega poizkusa. Žene so vedele, da zajedali, razširjene znojnice in drugi nedostaki polti mnogokrat nastanejo zaradi pudra, ki je robat kakor pesek. Mnogi pudri, ki so na videz mehki in fini, vsebujejo ostra in trda zrnca. Videti jih sicer ni mogoče, pod rokami pa jih lahko občutite. Vzemite malo svojega pudra in dajte ga med prednje zobe. Če je v njem le sled takega zrnca, ga boste občutili, kakor se občuti pesek v hrani. Zdaj pa napravite isti poizkus s pudrom Tokalon, ki je na zraku prevečen. Proizvaja se po novem načinu, ki ga napravi desetkrat finejšega in lažjega kakor kdaj prej. Samo pudr, ki plava v zraku, je odbran za uporabo. Ker je tako fin in lahek, ne more vsebovati peščenih zrn, ki bi zamašila in dražila nežne kožne znojnice. Varujte se škode, ki vam jo lahko napravi pudr z grudicami in zrncom. S pudrom Tokalon z edinim na zraku prevečenim pudrom, ste popolnoma varni. Ker pa vsebuje smetanovo peno, se obdrži na licu ves dan. Ni več blestenja nosu in ni se treba več stalno pudrati.

IVAN KRAVOS

Maribor, Aleksandrova cesta 13

V naše hiše za naš denar

Le naše res domače praške

ADRIA

kričali vse križem: oskrbnico, Robertovega slugo, hišno in starega Moserja. Appeno bled fima je prišel Moser nasproti.

»Toda Moser,« je zavrnila Kiti. »Kaj ste naredili? Papa bo divjal, če izve.«

»Pri moji časti in zvečanju, jaz nisem nič krivle je hlpal starec. »In čisto nič si ne morem misliti, kako se je zgodilo. Obrnil sem ključ, tedaj me je nekdo poklical po imenu in ko se ozrem, stojim v dvorodru Zaunerjeva Lizika. Na čast in zvečanje, Lizika mi bo lahko izpričala — ia, Marija in Jožef, tiča pogledj je zavpil dekle. — Ko se ozrem na kletko, sem mislil, da me bo udarilo božje Vrata stoji široko odprta in orel akače okoli po drevedu. Ko hudič sem planil h kletki in ravno pravi čas sem zaprl vrata, da ni ušel ven še kateri drugi. Strgal sem jopič s sebe in etekel za orlom. Tedaj začne frfotati in se res požene kvišku gori na drevo. Pogledjte, kontesa, tam gori-le čepi.«

Orel je sedel na veji s široko razkročenimi kremplji in s prihuljeno ploško glavo med peroti. Oči so se mu bliskale, ko je gledal zdaj gori v sonce, zdaj spet dol na krdele ljudi, ki so brez pomoči kričali vavprek.

»Kaj naj le storimo? Jezus, Jezus!« je tožil Moser. »Milostni gospod grof, spodi me k vragu, če ne dobi orla.«

»Predvsem naj bodo ljudje tih in pri miru,« je dejal Forbeck. »Vsak hrup plaši orla še bolj kakor je že splašen.«

Kiti je odločno ukazala: »Mir!« Utihnil so, ali od gradu sem se je čul javk Gundi Kleesbergove: »Kiti! Kiti!« Prihajalo je vedno bližje, toda nihče se ni zmenil za to, vse so prežali proti orlu na drevesu.

»Ptič ne pozna moči svojih peroti,« je rekel Forbeck proti Kiti. »drugače ne bi čepel tako mirno. Vajen je letništva. Če ga spodimo, bo sfrčal na tla. Da bi ga prijemali z roko, bi se utegnili slabo obnesti. Z mrežo morda —

20. ŠVICARSKI VELESALJAM UZORAKA
18.-28. APRILA 1936

Ugodnosti na jugoslovanskih, avstrijskih, italijanskih in švicarskih železnicah. Pojasnila ter sejsmske izkaznice se dobe pri vseh potniških pisarnah ter švicarskem konzulatu, Zagreb, Draškovičeva ulica 30.

Tinček in Tonček kot detektiva

29.
Sam in Co.

»Kaj takšnega pa se nisem doživel, je začel godrnjati detektiv Sam, ko je udobno sedel na sošček in si prižgal pipo. »Mesec dni sem se trudil, da bi si prislužil razpisano nagrado — in potem pride takle frkolin in mi jo odnese pred nosom.«

»Ampak Sam,« se je opravičeval Tinček, »saj vendar veš, da sem ti hotel samo malo pomagati v znak zahvale, ker si rešil Janezka. Nagrado dobiš ti, to se razume samo po sebi.«

»Res?« se je zavzel Sam. »Tako radodaren si? Ze vidim, da si dober in vrl dečko. Prav vesel sem, da sem te spoznal.«

Nenadoma se je detektiv Sam udaril ob čelo in svetlo pogledal vse tri dečke:

»Veste kaj, dečki? Postanite moji pomagači! Imam še vse polno nalog, pri katerih bi potreboval vaše pomoči. Ali hočete, da ustanovimo družbo zasledovalcev tatov, razbojnikov in drugih takih sumljivih nočnih tičev?«

»Z veseljem!« je vzkliknil Tinček in mu udaril v roko.

Njegovemu vzgladu sta brez obotavljanja sledila tudi Tonček in Janezek. Tako je bila na splavu znamenitega detektiva Sama sredi noči ustanovljena družba, ki je kmalu postala strah in trepet vseh zločincev daleč naokoli.

»Zdaj pa domov!« je velel detektiv Sam, ko so se natančno dogovorili glede bodočega skupnega delovanja.

»Pa res, skrajni čas je že,« je pritrdil Tinček. »Pošteno sem že truden in zaspan.«

In so šli.

Za velikonočni teden in praznike:

(Te cene veljajo za čez ulico)

Belo vino 12 % iz okolice Niša liter	Din 8-
Prokopsko črno 12 %	8-
Cviček	10-
Metliško rdeče	10-
Rulandec	10-

Veselo Alelujo vsem našim gostom!

Vinarna Kajfež - Nebotičnik

Sveopća gospodarska zadruga s. o. j. v Zagrebu

opozarja cenjeno občinstvo, da je prekinila vse zveze s svojim bivšim akviziterjem, gospodom Ferdinandom Sertom in javlja, da gospod Sert nima nobene pravice za Sveopčo gospodarsko zadrugo s. o. j. v Zagrebu sprejemati članov in pristopnih izjav ali vršiti kakršnihkoli poslov, tem manj inkasirati kakršnihkoli plačil. — Interesenti naj se obrnejo na g. Lorbeka Leopolda, posestnika, Nova vas pri Mariboru.

Sveopća gospodarska zadruga s. o. j., Zagreb.

Izdelovanje likerjev, dezertnih vin, sirupov ter žganja. Pristna slivovka, brinjevec, droženka, tropinovec, rum, konjak, vse vrste likerjev, malinovec in oranžada.

PERHAVEC JAKOB
MARIBOR, Gosposka ul. 9. Telefon 2580.
NA DROBNO — NA DEBELO.

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1—; ženitovanjski oglasi Din 2—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonsko, 3 mm visoka pefitna vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

DOBRO IN CENENO

hrano Vam nudi najboljša jedilnica v centru mesta

moderna menza **NOVA KUHINJA**

Aleksandrova cesta št. 5, I. nadstropje.

Izbira po jedilnem listu, postrežba restavracijska.

Se priporoča: Terezija Kmetič, lastnica.

Službodob

Perfektna kuharica

za veliko graščinsko gospodarstvo, zdrava, zmogljiva, nemščina, z dobrimi spričevali — se sprejme. Spremljati bi morala gospodo tudi v inozemstvo. Nastop službe takoj. Ponudbe s spričevali je poslati na: Gozdni urad Karla Auersperga, Soteska, p. Straža pri Novem mestu. (b)

Vzgojiteljica

Iščem gospodično, mlado, inteligentno, ljubiteljico otrok, kot pomoč pri vzgoji 2 in pol letnega fantka in pri negi 9 mesečne punčke v Ljubljani. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vzgojiteljica, št. 5020«. (b)

Natakarica

(Speiseträgerin) — čedne zunanosti, z dobrimi spričevali, se išče za takoj na stalno mesto. Več pri Martin Bedujanec, Zagreb, Frankopanska ul. 13. (b)

Dve blagajničarki

spretni, zanesljivi, z znanjem, ne pod 20 let, se sprejmeta v večje podjetje. Ponudbe upravi »Sl.« pod »Zanesljiva moč« št. 5092. (b)

Tehničnega risarja

rabim za načrte za par dni. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 5086. (b)

Prodajalki

mešane stroke, se sprejmeta takoj ali 15. aprila v stalno službo v Ljubljani. — Ponudbe upr. »Slov.« pod »Zanesljiva moč« št. 5093. (b)

Službe iščejo

Službo

vrtnarja ali hotelskega služe — iščem. Položim kavčijo. Zmožen več jezikov, tako slovenskega, poljskega, češkega, arbohrvaškega, ruskega, francoskega in nemškega. — Miha Zajc, Trbovlje 1, Dobovec. (a)

Dvosobno stanovanje

s kuhinjo in pritliklinami, oddam. Fügnerjeva 8-I., levo. (č)

Posrestva

Stavbna parcela

najugodnejša lega, ob Tyrševi cesti, napredaj proti gotovini ali knjižici Kmetke posojilnice ljubljanske. Ponudbe upravi »Slov.« pod »1000« 5089.

Nova hiša

z gospodarskim poslopjem, vse zidano in z opeko krito, zlebovi, tri sobe, elektrika, oral zemljišča, pri cerkvi v Slivnici — proti prevzemu dolga in gotovini, event. tudi proti hranili knjižicam mariborskih zadrug — napredaj za 55.000 Din. — Lepa solčna lega, železniška in avtobusna postaja, primerno za čebelarje, železničarje in upokojence! — Vprašati pri: dr. Pernat, odvetnik, Maribor.

Pouk

Nemščino za otroke poučuje gospodična, ki gre na dom. Naslov pove upr. »Sl.« pod št. 5067. u

Denar

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka Ljubljana. Krekov trg 10.

Vloge

Združne gospodarske — Ljubljanske kreditne banke in Združne zveze — poceni prodam. Odgovore upravi »Slovenca« Maribor pod »Graščina«. (d)

Vlogo

Združne gospodar. banke na večji znesek prodamo. Invalidska zadruga, Zagreb, Gajeva ulica 17. (d)

K rentabilnemu

podjetju pristopim s kapitalom do 100.000 Din. — Ponudbe upravi »Sl.« pod »Pošteni partnerji« 5102.

Stanovanja

Štirisobno stanovanje komfortno, in eno dvosobno stanovanje, samsko, s kopalnico, oddam s 1. majem. Poizve se v upravi palače »Grafike«, IV. nadstr. (č)

Vnajem

Trgovski lokal

v Kranju, na najprometnejši točki, se odda takoj v najem. Priporoča se za urarja, manufakturo, galanterijo, galanterijsko železnico, trgovino s kolesi in šiv. stroji, konfekcijsko, modno, klobučarsko, železniško in papirno trgovino, torej vse razen spekerije in delikatese, ki je že v hiši. Pojasnila daje lastnik: Franc Majdič, industrijski mlin, Vir p. Dob. Domžale. (n)

Razno

Ako želite

imeti dobro trajno, vodno ali železno ondulacijo, pridite v damski salon Engelbert Franchetti — Tyrševa cesta 20 (nasproti kavarne »Evropa«). (r)

Kupimo

Vsakovrstno

zlato kupuje po najvišjih cenah CERNE, ruvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Prodamo

Sportni voziček

dobro ohranjen, prodam. Podrožnik, Cesta X. št. 12

Pletilni stroj

»Regentin« prodam na hranilne knjižice. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Regentin« 5108. (l)

Velikonočni piruhi:

Silvanec Din 15
Rizling Din 14
Opolo Din 10

Naše specialitete:

Muskat-Silvanec Din 16
Dingač Din 14
Cviček Din 12
Belo dalmatinsko Din 10
Čez ulico 1 Din ceneje!
Mrzla in topla jedila vedno na razpolago.

Gostilna

MICI KMETIČ
Ljubljana
Aleksandrova cesta št. 5-I.

Sadno drevje

visoko in prtično, agres, ribiz, lepotočno grmičevje, japonske dišeče potonke in vsakovrstne rastline — prodaja po izredno nizkih cenah radi opustitve vrta drevnice Črna, Vič. l

Več m² vrtno zemlje

lepe, v sredini mesta — prodam takoj. Miroslav Zupan, stavebnik, Vošnjakova 6. (l)

Trenčkote

vsa oblačila, perilo itd. — v ogromni izbiri — kupite poceni pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14. (l)

Otroški voziček

globok, dobro ohranjen, in gramofon s ploščami, prodam. Verovškova 22, prtl., desno. (l)

Velikonočne šunke

v veliki izbiri, najboljša kvaliteta — pri I. Buzzolini, Ljubljana, Lingarjeva ulica. (l)

Kolesa

kromirana in poniklana, od 750 Din naprej. Stara kolesa jemljemo v račun. Nova trgovina, Tyrševa št. 36. (l)

Potrži neizmerne žalosti

javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je naš nadvse ljubljani sin, oče, brat, stric in svak, gospod

Vinko Turk

trgovec in posestnik

v torek, dne 7. aprila ob 22 po dolgem in mučnem trpljenju, v starosti 28 let, za vedno zapustil.

Pogreb draga pokojnika bo v petek, dne 10. aprila ob 9 dopoldne iz hiše žalosti, Imeno št. 22, na pokopališče k Devici Mariji na Pesku.

Imeno pri Podčetrtku, dne 8. aprila 1936.

Angela, soproga; Mirko, sin; Franc, oče; Jurij, Franc, Ivan, Martin, bratje; Marija, Antonija, Kristina, sestre, in ostalo sorodstvo.

Potrži od žalosti naznanjamo, da je naš ljubljani soprog, oče in brat, gospod

Alojzij Hibler

restavrater, ravnatelj opekarne, občinski odbornik itd.

danes, dne 8. aprila, po težki bolezni, previden s svetimi zakramenti umrl.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, 10. t. m. ob 16.15 iz hiše žalosti na pokopališče pri Sv. Petru v Gornji Radgoni.

Pokojnika priporočamo v trajen spomin in molitev.

Gornja Radgona, dne 8. aprila 1936.

Žalujoči ostali.